

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Inserati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zenitne ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišтво „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljova ulica št. 5, pritlično. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:		V inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	K 300—	celoletno	K 480—
polletno	150—	polletno	240—
3 mesečno	75—	3 mesečno	120—
1	25—	1	40—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici. Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljova ulica št. 5, I. nadstropje. Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.

Rokopisov se ne vrača.

Današnja številka velja 2 kroni.

Poština plačana v gotovini.

Fran Šuklje:

Klodičev kompromis.

V časnikarski polemiki, ki se je razvnela zaradi nameravane zveze Dolenjskih železnic s progo Karlovca — Reka, oglašil se je v zadnjem času strokovnjak, čegar mnenje na vsak način zasluži posebno pozornost. To je inženjer Makso Klodič, kateri je v številki 204 „Slov. Naroda“ z dne 13. sept. t. l. obelodanil uvodnik pod naslovom: »Zveza dolenjskih železnic z reško progo«. Može je eden naših najboljših tehnikov. Po svoji stroki zgradbeni inženjer, sedaj podravnatelj za grebške obratne direkcije, razpolaga z obsežnim tehničkim znanjem, podprtim po bogatih praktičnih skušnjah, pridobljenih pri zgradbi turske, bohinjske in belokranjske železnice. Jasen in trezen, obenem strogo objektivni, je kakor nalašč ustvarjen za ulogo razsojevalca, »arbitri litis« o kontrapoziciji: »Kočevje — Brod, Moravice ali Črnomelj — Ogulin«. Naravno torej, da bo njegovo sodbo treba posebno upoštevati.

Do kakih sklepov prihaja g. Klodič v svoji oceni kočevskega (Musilovega) in črnomalskega (Kavčičevega) projekta? Eden in drugi se mu vidita prenostranska. Musilovemu načrtu ugovarja, da se oziroma zgolj na zvezo z Reko, zane marjajočo zvezo z Dalmacijo, dočim očita Kavčičevemu, da prezira Reko, pot do Kvarnera. Vsi tedaj tega, ker mu nobena teh prog popolnoma ne ugaja, skuša tedaj dobiti rezultant, srednjo črto, ki naj bi odgovarjala obojnim interesom, zadrževala zvezo z bližnjim kvarnerskim zalivom in dalmatinski zvezi. Proga, ki jo on priporoča, vodi iz Kočevja preko Mozila, Knežje Lipe, skozi poljsko dolino na desno obrežje Kolpe preko Severina in Lukovdola skozi 5 km dolg predor do postaje Vrbovska na železnica Karlovca — Reka. Z njo se naj zveže priključna proga iz Črnomlja mimo Vinice na Severin. Na ta način ponuja g. Klodič kompromis, ki naj združuje obe nasprotujoči si skupini interesentov.

Na prvi pogled zelo prikupljiv predlog, ki ima za me neko posebno privlačnost, ker mi starost in politične skušnje kaj pogostoma pripravljajo zlato srednjo pot kompromisov. Toda čestokrat se pripeti, da je s kompromisom združeno polovičarstvo, ki naposled po-

vzroča, da kompromisna rešitev na nobeno stran prav ne zadošča. In ako si bolj natančno ogledamo Klodičev kompromis, utegnemo priti do zaključka, da se tudi temu posredovalnemu predlogu more očitati slična nedostojnost.

Predno to pojasnim, hočem označiti osebno svoje mnenje o načrtih za zvezo Črnomlja z Ogulinom (Kavčičev projekt) in Kočevja z Brod — Moravicami (dr. Musilov projekt). Od vsega početka do današnjega dne sem vnet pristaša in zagovornik proge Črnomelj — Ogulin. Ne toliko zaradi zveze z Dalmacijo, kajti povsem se strinjam z g. Klodičem, kateri z nepobitnimi argumenti odklanja domnevo, da bi kdaj naš tovarni promet mimo morske obale po kopnem mogel iti do splitskega pristanišča, namesto do bližnjega Kvarnera. Ali vsled tega sem za njo, ker smo po Kavčičevi progi po najbližji in najugodnejši progi zvezani z Liko in njeno naravnost neograničeno razvojno možnostjo. Pri tem svojem uverjenju vztrajam i danes.

Glede projektovane proge Kočevje — Brod — Moravice bil sem do najnovejšega časa odločen skeptik. Pač sem priznaval veliko naravno bogatstvo teh krajev na lesu in premoči, videl sem lokalno važnost železnične črte, toda zbal sem se tehniških težav in ogromnih stroškov, o katerih sem a priori sodil, da ne bodo v nobenem razmerju z gospodarskim učinkom dotične zgradbe. Vendar sem v predzadnjem članku svoje časnikarske razprave se o stvari izražal zelo previdno. Sklenil sem bil namreč, prej prepričati se na licu mesta, po upogledu v nadrobni projekt, ali je nameravana proga sploh mogoča, zlasti v narodnogospodarskem in v finančnem oziru. Danes sem zelo zadovoljen s to svojo previdnostjo. Bil sem v istini od 7. sept. zvečer do 9. sept. v Kočevju, videl sem celo progo, videl tudi razvoj njen na hrvatskem gorovju ob desni obali globoko zarezane Kolpe, in vrnil sem se s potovanja s trdnim prepričanjem, da je projekt, zveze z Dolenjske železnice iz Kočevja pri Brod — Moravicah s progo Zagreb — Reko, povsem zdrav, tehnično izpeljiv in celo v današnjih težavnih razmerah finančno mogoč.

Vse to pač ne zaradi velikega tranzitnega prometa, ki ga hočijo

nekateri optimisti v svojih sanjah pritegniti na to progo! To so iluzije, kajti predpogoj za točni promet z Reko so kolikor toliko umerjeni odnosi z Italijo. Kakor hitro se pa ti vpostavimo, bo tovarnik iz Nemčije ali s Češkega vedno rajč vozil po železnici Ljubljana — St. Peter — Reka (140 km) nego po kočevski progi preko Brod — Moravice (205 km). Ne glede na to, da je vsaj dosedaj obrat na Južni železnici občinstvu bolj simpatičen nego obrat po naših državnih železnicah.

Tedaj ne vsled pretiranih nad na veliki tranzitni transport se ogrevam za kočevsko progo, temveč pred vsem zaradi kolosalnega lokalnega transporta, ki ga z apodiktično gotovostjo pričakujem od uresničenega Musilovega projekta. Napravite enkrat pot iz Kočevja preko Banjaloke do Broda na Kolpi in stopite še dalje mimo Osilnice skozi romantično dolino zgornje Kolpe in Čabranke, ogledajte si tiste nepregledne gozdne masive na obeh bregovih, še več na Hrvatskem nego na Kranjskem, večinoma pragozdi, v katerih se nikoli ni pela sekira, uvažujte tudi mnogobrojne vodne sile na Kolpi, Čabranki, Kolpici in Belici, ki se dajo izkoriščati z razmerno malimi troški, in prišli boste do zaključka, da v tem izjemnem slučaju zgolj lokalni promet opravičuje zgradbo drage gorske železnice.

Da je g. inženjer Klodič v svojem kompromisnem načrtu prezel to okolnost, je glavna hiba njegovega predloga. Očita inženjerjema Kavčiču in dr. Musilu, da sta prezirala Reko oziroma Dalmacijo — on pa ni videl ogromnega lokalnega prometa na Musilovi progi! Tehnično je njegov kompromis docela opravičen, gospodarsko je nedostaten. A v železniški politiki ima besedo poleg tehnika tudi narodni gospodar, in čestokrat nadvlada ekonomični vidik tehničke pomisleke. Morda se ne motim v svoji domnevi, da je ugledni strokovnjak Klodič vsaj deloma traso študiral le na karti, a ne na licu mesta. Morda bi se strinjal z menoj, ako bi bila skupaj napravila isto pot iz Kočevja do Kolpe, na kateri sem jaz iz Savla postal železniški Pavel!

Ugovarjam torej Klodičevemu kompromisu. On ne upošteva lokalnih interesov, zlasti prebivalstva ob zg. Kolpi in njenih dotokov, poleg tega poslabša nasproti Kavčičevemu projektu zvezo z

Dalmacijo; sam pravi v svojem članku, da je »Kavčičeva proga glede smeri v Split idealna«, gotovo je sedaj ovinek, ki ga on predlaga preko Vrbovskega, v tem pogledu poslabšanje. Tudi 5 km dolgi predor pri Hajdinu ni baš prednost njegovega načrta, dasi ne bi polagal preveč važnosti na to okolnost. Iz vseh teh razlogov pridem tedaj do zaključka, da je boljše vztrajati pri dveh ločenih železnicah, ki bi vezali Črnomelj z reško progo, nego poprijeti se Klodičeve kompromisne črte.

Ali že čujem ugovore, češ, tako zapraviš oboje, ker zahtevaš preveč, ne dostaneš ničesar. Obe železnice ne zmoremo, torej odločimo se za eno izmed njih oziroma lotimo se Klodičevega kompromisa. Čujem, a ne odneham! Trdno uver-

jen, da ima zveza z Liko in Dalmacijo preko Ogulina veliko bodočnost, prešinjeno tudi pomembnosti kočevske zveze z Brod — Moravice za gospodarski vzlet našega naroda, pozivljam svoje rojake na delo! Na premišljeno, smoteno, nemurno, složno delo in premagali bomo vse težave in zapreke! Jaz za svojo osebo se mu ne bom odtegnil, tudi upravni svet Dolenjskih železnic se bo z vso vneto potezal za nadaljevanje svojih prog. Pred vsem pa svetujem lokalnim interesentom v ozemlju črnomalske in kočevske črte: Nikarte se prekljati med seboj niti pobijati, nobenega nasprotstva med vami, temveč podpirajte se eden drugega, potem dosežemo, kar želimo, »quod est in votis« ter ne bomo potrebovali Klodičevega kompromisa!

Gospodarska organizacija na zasedenem ozemlju.

II.

Eden izmed glavnih gospodarskih problemov, ki zahtevajo neodložno rešitev, je in ostane, kakor znano, izmena vseh kronskih depozitov in obresti v natančenem stanju dne 3. novembra 1918 v italijanski lire v razmerju 60%. Obresti se imajo računati do dneva vsakokratnega izplačila. Ker je bilo nekaterim zadrugam postotdiscrimina dovoljena izmena s 60%, mora se uprava ista in enaka izmena doseči od italijanske vlade, oziroma od zakladniškega nadzorništva s krepko pomočjo naših poslancev tudi za vse ostale zadruge. Ako pa ne pojde zlepa in zlahka, morajo naši poslanci delovati pri italijanski vladi na to, da uvede italijanska vlada pri prvem bodočem trgovskem dogovarjanju primerno zahtevo. Jugoslovanska vlada naj izpremeni take zneske v lire po gornjem ključu v svoje breme. Pri tem naj se vpoštevajo tudi slučajji, ko so bile take terjatve doslej že plačane v neizgosenih ali jugoslovanskih kronah. Ker bi pa na ta način nekaj zadruge napravilo poseben dobiček, naj se že sedaj merodajni faktorji dogovore obvezno z dotičnimi zadrugami, da Zadruga z Zveze zadruga vse potrebne korake za dosego 60% izmenjave. Zadruge naj bi v smislu točnega dogovora odstopile celotni dobiček, ki ga prinese gori navedena operacija — Zadr. Zvezi. Vse ta dobiček pa naj se vporabi za dotacijo posebnega fonda, ki ima služiti za kritje slučajnih, brez krivde zadruga nastalih izgub. Do tega fonda bi imelo v slučajnih potrebe vse zadruge zaježene jim pravice.

Regularan delokrog »Zadruga zveze« je ugotovljen v pravilih in splošno znan. Glavna naloga

»Zadruga zveze« za zasedeno ozemlje potem, ko se ugodno reši vprašanje izmene, meri na to, da regulira denarni promet zadruga zveze ter obvaruje posojilnice pred gorostasno dragim in težko dosegljivim konkurentnim kreditom. Ta važni namen poskusi doseči s tem, da začne sama direktno dajati posojilnicam kredit z zelo ugodnimi pogoji. Razen tega bo kot močna zadruga imela gotovo sama pri emisijah svojih zavodih za slučaj potrebe reeskomptni kredit. V splošno pričakovano slučaju, da bodo izven italijanske države obstoječe vloge izmenjane v lire s 60%, se računa, da — vsaj precej časa — ne nastopi potreba izrabljati omenjeni reeskompt. Nastati pa utegne ta potreba, ako močnejše zadruge ne bi hotela koncentrirati vse nadvloge, to je ves razpoložljivi denar pri Z. Z. Tudi bi lahko nastale hipne večje potrebe v časih, ko bi bilo pri Z. Z. preveč investicij. Slednjič nastanejo lahko tako potrebe, ako bi se ne doslo regularne valutne izmene, kajti pri tem so tangirane ravno najkrepkeše in najboljše zadruge, namreč one, ki so imele 3. novembra 1918 največ razpoložljivega denarja.

Previdno urejena in solidno delujoča Zadruga zveze vzpostopi v kratkem času naš domaći kapital, da se v bran postavi tujim denarnim sredstvom. Istočasno ukrepi v zadostni meri posameznih hranilnic, da uspešno branijo domaćo posest, zlasti s tem, da dosledno dajejo kmetu, ki in kadar zabrede v večje stiske, cenčni kredit brez vsakejake oteritve obresti. V prvi vrsti bi morale posojilnice z blagotnim kreditom, če tudi na površnem kreditiranjem omogočiti našim ljudem, da pokupijo vsaj večino tujih posestev, ki bi jih emi-

Boris Godunov.

Po smrti carja Ivana IV., zvanega Groznega, je l. 1584. stopil na prestol njegov starejši sin Fjodor; njegov mlajši sin Dimitrij pa je moral živeti v materno, vdovo Marijo, rodno Tatarko, v mestu Ugliču na gorenji Volgi.

Ivan Grozni, čegar doba je nepretrgana veriga vojn, blaznih grozodejstev, morij in bestialnosti, s katerimi je iztrebljal plemiče, bojarje in cela mesta ter krajine, ta krvoločna zver na ruskem prestolu je postavila za svojega naslednika Fjodora, ki je bil telesno in duševno slabši. Car Fjodor se je pečal le s sirovimi komedijami in cerkvenimi ceremonijami, vlado pa je prepustil regentstvu peterih bojarjev.

V tem regentstvu sta se borila za prvenstvo dva: Boris Fjodorovič Godunov in knez Vasilij Šujskij. Godunov je bil tatarske krvi, a njegova sestra Irina je bila carjeva žena, torej on sam carjev svak; bil je brezobziren, brezsrčen in zavraten mož silne energije in zločinske brezvestnosti, toda impozantna postava, ki je znala očarjati. Svoje tekmece je odstranil deloma s pregnanstvom, deloma z umori. Lj Šujskij se je znal odtegniti njegovi krvočnosti s tem, da mu je hlapčevsko priljubljen v vsaki zadevi. Tako je postal Godunov pravi vladar Rusije še ob življenju carja Fjodora; ko pa je ta (leta 1598.) umrl, je dal Godunov z

Ugliču umoriti tudi prestolonaslednika Dimitrija.

In Godunov si je znal pridobiti najprej rusko duhovščino s pomočjo metropolita moskovskega, ki ga je imenoval za patrijarha, ter nato še bojarje s tem, da jim je izročil kmete za tlačane in sužnje.

Car Fjodor si je ob svoji smrti dolečil za naslednjo ženo Irino. A Godunov je svojo sestro prisilil, da se je kroni odpovedala in odšla v samostan. Da se izvoli novi car, je Godunov izročil vlado patrijarhu in nekaterim bojarjem, svojim kreaturam, dotlej, da državni svet izvrši volitev. Gnusna komedija!

In Godunov se je dal po sovjetu in po ruskem narodu še ponižno in obupno prositi, naj prevzame krono, ki jo je itak v istini nosil in zlorabljal že 14 let! Končno se je dal prepričati in v Moskvi slovesno kronati. In izkazoval je cerkvi še nadalje razne usluge, protežiral je tuje, Angleže in Nemce, ter začel znova preganjati razne uplívne plemiče. Tako je obitelj Romanov-Jurjev izgnal, ji zaplenil vse posestva ter načelnika obitelji, Fjodora Nikitiča Romanova zaprl v samostan in ga prisilil, da se je pomenišil z imenom Philaret. (Usoda pa je hotela, da je ta Philaret vendarle še postal oče kasnejšega rus. carja Mihaela Fjodoroviča Romanova, torej je bil praded rus. carske obitelji Romanov.)

Ali car Boris Godunov je imel tudi svoje prednosti: bil je moder vladar, ki je kakor Peter Veliki in Ivan Grozni želel, da se Rusi evropizirajo ter se iznebe svojih azijskih barbarščin. Zato je pospeševal trgovino in obrt ter nameraval ustanoviti v Moskvi vseučilišče, na katerem naj bi poučevali evropski znanstveniki. Z neizprosno osterostjo je nastopil tudi proti ruski narodni slabosti, pijančevanju ter je dal kratkoma zapreti vse žganjarne. Vse to je narod ogorčalo; zlasti pa je Godunovu izpodkopal tla strašna lakota, ki je zavladovala po državi. Te lakote sicer ni bil kriv car Godunov, nego so jo povzročili silni pomladanski mrazi in alane, ki so zatrli vse posev. Tako je po Rusiji začelo vreti proti carju Godunovu.

V tem hipu je nastopil na Poljskem mož, ki je trdil, da je Dimitrij Ivanovič, sin carja Ivana Groznega. Trdil je, da v Ugliču ni bil umorjen, nego da je Godunovim morilecem čudovito ušel, da je torej pravi brat carja Fjodora in edini upravičeni car ruski. Lopov je bil lep, bistroumen fant, bržčas poljski plemič, ker je govoril ruški je slobo. Drugi so trdili, da je bil pobegli ruski menih Gregorij Otrepejev.

Gotovo je, da so sleparja izkoristili jezuiti, da bi Rusom vsilili katoliško vero. Poljski magnat Wisznowiecki, njegov tast Mnisek, vojvoda sendomirski, in papeški legat Rangoni

so bili glavni pokrovitelji sleparskega Dimitrija. Komedijski je prišel v Krakov, se dal po jezuitih sprejeti v katoliško vero (1604.), in poljski kralj Ziga III. ga je proglasil za pravega ruskega carja ter ga je podpiral na vse načine. Tudi poljsko plemstvo je večinoma prijateljsko podpiralo Dimitrija.

Vse je pač upalo, da spravijo z Dimitrijevo pomočjo Rusijo pod vpliv katoliške Poljske, napeza, jezuitov in katoliške cerkve. Saj je moral Dimitrij obljubiti, da prevede vso Rusijo h katoličanstvu in da podari svoji nevesti, Marini Mniskovski mami Veliki Novgorod in Pskov, njenemu očetu pa mesto Smolensk z okolico ter mu plača vse dolgove!

Vso sleparsko lopovščino so torej režirali koristolovci — jezuiti in katoliški plemiči! Dne 15. avg. 1604. je odšel Dimitrij v spremstvu vojske jezuitov in poljskih šlahtičev pod vodstvom mogočnih poljskih magnatov, razuzdanecev, pijancev, pretepačev in preko ušes zadolženih pustolovcev iz Krakova na Rusko — zased carski prestol. Pri Kijevu se je združila poljska tolpa z navidnimi kozaki, ki so v svoji neizobraženosti radi verjeli vsako romantično laž. Nato je vsa drhal krenila proti severu proti Moskvi. V trumah so se jim pridruževali ruski pomješčiki, lehkoverni kmetje in vsa mesta so sprejemala sleparja kot resničnega carja.

A car Boris Godunov je 13. aprila 1605. nenadoma umrl. To smrt je smatral ruski narod za dokaz, da je carjevič Dimitrij pristi prestolonaslednik. Dne 7. maja se je izrekla ruska armada za Dimitrija, ki je bil sprejet v Moskvi z največjo častjo. Vdovo in 16 letnega sina carja Godunova so zadavili in 20. junija 1605. je Dimitrij, obdan po poljski konjici in jezuitih, triumfalno došel v Petrograd.

Car Dimitrij je dal vse pregnane Romanove poklicati domov ter je Philareta imenoval za metropolita v Rostovu. Carico Marijo, vdovo carja Ivana Groznega, in mater carja Fjodora, je dal pozvati iz Ugliča, da potrdi pred svetom, da je res njen sin. In ubožica stanka je iz strahu potrdila vse, kar je zahteval. Tako ni dvomil nihče več, da je car Dimitrij pravi sin carja Ivana IV.

A kmalu je pokazal, čegavo brodja je: vpeljal je poljske običaje, poljske naslove, izpreminjal je vso upravo po poljskem vzorcu, sprejel v senat več cerkvenih veljakov ter je kazal preziranje do vsega starega ruskega. Zlasti pa je dovolil jezuitom največje svobosčine ter se pogajal z Rimom in Francijo. Hotel je zapleniti vsa ruska cerkvena posestva ter vzdrževati v svojo varnost stalno vojsko tujih najemnikov.

Dne 1. maja 1606. je dospela Marina Muizzkova v poljski noši, obdana s

granti postavili na prodaj. Kakor sliči tudi ona posestva, ki pridejo na bogen, oziroma na dražbo. V eminentno narodnem interesu sedaj obetajoča posestva naših kmetov ni smeti razdeljevati, pač pa po možnosti le večati. Kjer je več sinov na domu, ostane na- yadno najstarejši na domačiji. Drugi sin in kasneji še slabše izhajajo in bodo gotovo ali sli s doma v Jugoslavijo. Da se tedaj domače naše prebivalstvo okrepiti gospodarsko, da ne sbeži v zagrja paternit, morala bi Zadruga zveza prevzeti vso akcijo in natančno nadzorstvo nezgodnega izseljevanja. Vsek slučaj, da izseljenec dobi bres- plačno v Jugoslaviji zemljišče, morda

tudi kaj živine ali kak stroj, bi se mor- alno uradno naznaniti Zadrugi zvezi. In Zveza bi morala potem posopolniti dotičnega krajca ali okraja skrbeti za to, da domače premoženje izseljenikov družini ne trpi škoda. Bredplačna po- delitev zemljišča bi se morala namreč oceniti glede njene vrednosti. In ta vrednost, oziroma svota se potem od- šteje od takozvanega »parta«, ki bi ga izseljenec imel dobiti od svojega do- ma, oziroma od brata, ki ostane pri do- mu in ki največkrat izteka odšteje od- pravilno, s katero zmanjša in zmanj- šuje od očeta prevzeto kmetijo in nje- no gospodarsko moč. Nadaljevanje.

Politične vesti.

Glavni odbor radikalne stran- je in Stojan Protić. Beograd, 29. sep- tembra. (Izv.) Včeraj dopoldne je imel glavni odbor radikalne stranke do 1. popoldne trajajočo sejo. Glavna debata je bila o razmerju radikalne stranke do demokratske. Zanimivo je, da od- bor še ni zavzel definitivnega stališča napram akciji Stojana Protića. Nače- loma pa je odbor pritril stališču, da mora radikalna stranka vzdržati koa- licio z demokrat. Poslanec Ljuba Jo- yanović je poročal o pogajanjih z de- mokrat. Odbor je sklenil, da se ta po- gajanja pod vsakim pogojem nadalju- jejo in je preciziral navodila. Dalje je odbor razpravljaval o najkvalnejših za- konskih načrtih, tako o volilnem zakonu, o budžetu, o državnem svetu, o odgovornosti ministrov, o glavni kon- trolli in o uradniškem zakonu. Glavni odbor zastopa še vedno stališče, da je treba v volilni zakon uvesti srbski si- stem volitev, ne pa D'ontovega pro- porčnega sistema. Zanimiva je bila iz- java predsednika g. Nikola Pašića. Po- sival je vse radikalne poslance, da ne padajo v malenkostne razmere, da se izogibajo malenkostnim intrigam in da zasledujejo velike državne cilje. Pa- šić je nastopil proti oni radikalni stru- ži, ki je za vsako ceno zahtevala umik notranjega ministra Pribičevića. Pred- sednik Pašić je zagovarjal stabilnost kabineta. Prosti je tudi radikalni klub, da radikalni člani finančne odbora podpirajo finančnega ministra dr. Ku- manudija. G. Pašić je dalje izjavil, da bo vlada v ministrskem svetu tekem 7 dni rešila proračun. Prihodnja seja je določena na jutri. Glavna razprava bo o stališču vojvodinskih radikalcev do njih zadevah.

Program demokratske stranke. Dr. Vojta Marinković, Kosta Timotije- vić in Milan Pribičević nadaljujejo de- lo za izpremembo programa demokrat- ske stranke.

Francoski poslaniki. Beograd, 30. septembra. Ministrski predsednik g. Nikola Pašić je včeraj sprejel fran- coskega poslanika g. Clemensa Simon- sa v daljši avdienci.

V dunajskem vojnem arhivu so našli do sedaj 42 zabojev raznih aktov in dokumentov, ki so jih Avstrijci zbra- li v Srbiji za okupacijo. Te dokumente so zbrali deloma zato, ker so jih hoteli uporabiti v preiskavi, ki so jo namera- vali uvesti proti nekaterim osebam. Deloma pa zato, ker so bili ti dokumen- ti zelo važni in velike vrednosti. Ar- hiv še ni popolnoma pregledan, ven- dar pa sodijo, da bodo v njem našli mnogo važnih dokumentov, ki so izsi- nili, tako n. pr. spomine generala Ata- manskovića in rokopise pokojnega Jo- siana Skerlića.

Papež in jugoslovanski katoliki v Italiji. »Piccolo della Sera« poroča iz Rima, da je sprejel papež v avdienci tržaškega škofa Bartolomasia, s kate- rim so se razgovarjali o razmerah du- hovništva in vernikov v Juliji Bene- tiji, posebno pa o razpoloženju Ju- goslovenov pod Italijo.

Spanski kralj častni član Ba- nialuške občine. Iz Banialuke poroča- jo, da je občinski zastop izvolil za svo- jega častnega meščana španskega kra- lja Alfonza XIII., ker se je med vojno zavzel za 12 banialuških meščanov in jih tako rešil smrti na visilicah.

Romunske priprave v Besara- biji. Iz Bukarešte poročajo, da je vla- da imenovala generala Popovića za rthovnega komandanta v Besarabiji. Vsa civilna in vojaška uprava je z

pe poljskih plemičih, kot nevesta car- jeva, slavnostno v Moskvo. In ne da bi bila prestopila v rusko pravoslavno vero, je bila že 9. maja kronana za ru- sko carico. Nato so se začele hrupne pojedine in slavnosti, ki so trajale ves teden. A na vse zgodaj 17. maja je razbruhnila vestja. Rusom je bilo žalj- ivo komedije dovolj. Po vsej Moskvi so krenili plat zvona, narod je naskočil kremelj, vdrl v dvorano, ko se je pilo la uganjalo blazne orgije, ter je umor- il naprej poveljnika ruske vojske Baemanova. Upornike je vodil Vasilij Sujskij, prihujenec.

Car Dimitrij se je hotel rešiti sko- ri okno, a pri skoku si je zlomil nogo ter je obležal. Tolpa ga je pobila. Nato so Rusi pobili še večino poljskih sva- tov; baje jih je izmed 1705 uteklo le 100. Marino Mniszkov in njenega soka pa so vrgli v ječo.

Tako je po stoletjih ruski narod prvič pokazal svoj ponos; pokazal ga je proti bestiji Ivanu Groznemu, niti proti Godunovu, ker oba sta bila Ru- sa; a pokazal ga je proti tujcu, prite- pencu.

A zdaj je sledil car Vasilij Sujskij, ki pa je že leta 1910 stopil v samo- stan. Šele leta 1913. je zavzel carski prestol zares upravičeni dedič — Mi- chael Fjodorovič Romanov, sin bivšega meniha Philareta in metropolita ro- slovanskega. (Konec prh.)

ozirom na resen položaj v njegovih rokah.

Tako Jonescu o Madžarski. Posebni poročevalec »Prager Presse« javlja, da je sprejel romunski zunanji minister Tako Jonescu v Zenevi za- stopnike časopisja, katerim je kot mo- der diplomat izjavil, da upa na dalj- ni razvoj Zveze narodov. Po njevo- vem mnenju se niti ne more govoriti o sprejemu Madžarske, ker madžarska vlada ni izpolnila temeljnih pogojev za sprejem v Zvezo narodov. Zave- zniki so sicer svoječasnno razpravljali o njenem sprejemu, ker je zagotovila, da bo odstranila Habsburžane, sedaj pa je jasno, da smatra Madžarska Karla za svojega kralja.

Velika italijanska zmaga! »La- voratore« poroča iz Rima o velikem veselju nacionalističnega časopisja, ker je Anglija priznala Italiji otok Saseno in neodvisnost Albanije z mejami od 1. 1913 pod italijanskim protektoratom. »Lavoratore« dostavlja: Ves proletar- jat se raduje!

Italija dela na svojo roko. Du- najski listi trdijo, da so v Parizu in Londonu precej vznevoljeni, ker je Italija brez vednosti pariške in london- ske vlade samostojno intervenirala v Budimpešti in na Dunaju. Tako dela Italija, kadar misli, da more storiti kaj brez zaveznikov. Zaradi Albanije pa se je seveda sporazumela z Anglijo, ker ve, da Jugoslavija ni Madžarska! — Hlinka — politični konvertit. »Slovensky Dennik« piše: Pri pozdra- vu predsednika Masaryka v Ružem- berku ni bil oni Hlinka, ki se je mudil v Parizu s ponarejenim poljskim pot- nim listom in pod napačnim imenom, ampak oni Hlinka, ki je tolikokrat pred vojno in še po prevratu apeliral na narodno samozavest in češkoslova- ško skupnost. Ako bo ostal Hlinka na tej poti, bo na Slovaškem gotovo bolje.

Izza kulis Zveze narodov. »Prager Presse« poroča, da so pred glasovanjem za sprejem »ruskih ob- mejnih držav« v Zvezo narodov, za- pustili zastopniki vseh slovanskih držav dvorano. Od male antante je gla- sovala le Rumunija brez posebnega odobrenja. Sprejem omenjenih držav je bila sklenjena stvar. Poljska ni mogla biti napram svojim sosedom preveč sovražna, vendar ni glasovala za sprejem. Jugoslavija in Češkoslo- vaška pa z ozirom na bodočo Rusijo nista hoteli preudicirati bodočemu razvoju z glasovanjem za sprejem omenjenih držav.

Untičevanje nemškega vojnega materiala. Kakor doznava Reuterjev urad, je bilo doslej po poročilih med- zavezniške nadzorstvene komisije v Berlinu do srede septembra uničenih 3280 topov. Uničiti je samo še dva to- pa, potem bo treba uničiti samo še mi- lijon ton napolnjenih granat. 34 mili- ionov ton granat je že uničenih. V Nemčiji se nahaja poleg tega še 186 možnarjev ter 2852 strojnica. 83.586 strojnica pa so uničili.

Karlisti hočejo z glavo od zid. »Az Ujsag« priložuje izjavo poslanca Lingauerja, ki je izjavil, da so se upo- rniške tolpe v Zapadni Ogrski odločile za boj proti komurkoli. Antanta sploh ne more pričakovati, da bi madžarska vlada izpraznila ozemlje, ki ni več pod njeno oblastjo. Poslanec Friedrich pa je izjavil v »Nemzet Ujsag«, da se zapadno ogrsko vprašanje tudi po iz- ročitvi antantne note prav nič ni iz- premenilo.

Iz naše kraljevine.

Prenos Supilovih posmrtnih ostanov. Iz Dubrovnika poročajo, da je došel tja dr. Trumbić, da se dogovo- ri s tamošnjimi krogi glede prenosa posmrtnih ostanov Frana Supila iz Londona. Meščanstvo v Dubrovniku je priredilo dr. Trumbiću velike ovacije.

Pozrtvovanost srbskih profe- sorjev. Profesorsko društvo v Novem Pazaru šteje samo šest članov, ki so vsi prišli v Beograd, da se udeležijo kongresa jugoslovenskih profesorjev v Zagrebu. Potovali so nad 100 km do prve železniške postaje. Štirje člani so prišli v Zagreb, dva pa v Ljubljano.

Konferenca zastopnikov zdrav- ništva. Ministrstvo za narodno zdravstvo je sklicalo konferenco zastopnikov Zveze kopališč in zdravilišč za 10. ok- tober. Na tej konferenci bodo razprav- ljali o zakonskem načrtu glede kopa- lišč, ki se bo predložil zakonodajnemu odboru.

Odhod zadnje ameriške voje- ladje. Ameriški torpedni rušilac štev. 355 je odpotoval 28. sept. iz splitske luke. Pri odhodu ga je pozdravila ita- lijanska vojna ladja »Ribotte« z ameri- ško zastavo. S tem je poslednja ame- riška vojna ladja zapustila Jadransko morje. Ameriške ladje se koncentrirajo v Carigradu.

Telefonska in brzojavna poročila. Naše meje ob Albaniji v nevarnosti.

ANGLESKO, ITALIJANSKI SPORAZUM GLEDE ALBA- NIJE.

— d Rim, 29. sept. (Brezlično) Po ravno sklenjenem sporazumu med Anglijo in Italijo doseže Al- banija, kar je želela. Za albansko neodvisnost in integriteto jamčita Anglija kakor tudi Francija; razen tega dobi Albanija Kriolo in Argi- rokastro, kar so zahtevali zase Gr- ki. Tako je tudi Italiji zagotovlje- na strategična varnost v krfskem prekopu. Zaščita Albanije zoper morebitne napade z grške ali jugo- slovenske strani pripade zvezi na- rodov, kot katere zastopnik bo fun- girala nemara Italija.

ITALIJANSKI PROTEKTORAT NAD ALBANIJO.

— d Pariz, 29. sept. Kakor do- znava »Echo de Paris«, je poslani- ška konferenca končnoveljavno uredila Statut za Albanijo. V svo- jem sklepu je izjavila poslaniška konferenca, da je vzdrževanje al- banske neodvisnosti v mednarod- nem interesu in da bo v slučaju, ako bi se ogrozili politični in go- spodarski odnosi, Zveza narodov poverila Italiji zaščito albanskih pravic.

ALBANSKE MEJE IZ L. 1913.

— d Beograd, 29. sept. Presbiro poroča iz Pariza: »Temps« javlja, da je komisija ekspertov v svojem poročilu smatrala, naj se Albaniji z mejami izjemami dajo one meje, ki jih je leta 1913 določila konfe- renca v Londonu.

BORBA ZA ALBANSKE MEJE.

— d Beograd, 29. septembra. Presbiro poroča iz Londona: Dopisnik »Manchester

Pred likvidacijo Avstrijsko - madžarskega konflikta.

Spor se mora rešiti v sporazumu z malo antanto.

— d Beograd, 29. sept. Dopisnik »Novosti« poroča, da je ministrski pre- sednik Nikola Pašić sprejel včeraj ro- munskega poslanika ter se razgovar- jal s njim eno uro. Govorila sta o za- htevi češkoslovaškega ministrskega predsednika dr. Beneša, naj se zadeva Avstrije in Madžarske ponovno raz- pravlja. O tej zadevi se je govorilo tu- di na včerajšnji seji ministrskega sva- ta. Ker zahteva ministr dr. Beneša ni v popolnem soglasju s trianonsko po- godbo, je sklenjeno, da se to vprašanje razpravi sporazumno z vsemi člani male antante.

— d Praga, 29. sept. »Narodni Po- litik« upa, da bo imela posredovalna akcija dr. Beneša popoln uspeh, ker se je edino na ta način mogoče izogniti obojestrnemu spopadu. Tudi vprašanje madžarskih četašev se bo lahko rešilo v sporazumu. Vse vojne priprave Češkoslovaške imajo po svoji naravi sa- mo preventivne značaj.

— d Praga, 29. sept. Z ozirom na odobrenje, ki ga je poslaniška konfe- renca dala posredovalni akciji ministr- skega predsednika dr. Beneša glede Zapadne Ogrske, piše »Prager Pres- se«, da se je zadeva znatno razbistrila. Razvoj dogodkov se bo pospešil, ko bo češkoslovaški ministrski predsednik zahteval od avstrijske in madžarske vlade točen odgovor v roku 48 ur glede na področnost njegovega predloga in glede na obliko, v kateri ga je treba izvesti. Ako dospe definitivno privolilo in ako Madžarska točno izpolni obvez- nosti, ki jih bo prevzela, bo minula za Srednjo Evropo nevarnost novega pre- livanja krvi ter bosta Avstrija in Ma- džarska zopet dobili svoj mir.

IZPRAZNITEV ZAPADNE OGRSKE.

— d London, 28. sept. Reuter- jev urad doznava: Po vesteh, ki so dospele v London, namerava ma- džarska vlada izpolniti zahteve za- veznikov glede izpraznitve Zapad- ne Madžarske. Ako se ozemlje pu- sti vendar še dalje v rokah irregu- larnih tol, bodo vztrajali zavezni- ki pri tem, da izprazni madžarska vlada v slučaju potrebe omenjeno ozemlje s silo.

ROMUNSKA PROTI MADŽAR- SKI.

— d London, 29. sept. (Brez- lično) Romunska vlada je izjavila, da je pripravljena sodelovati pri gospodarskih odredbah zoper Ma- džarsko. Hkrati pa je sporočila, da bi taka sredstva vplivala le počasi, ako ne bodo spremljana po ostrci- ših odredbah.

GOSPODARSKE REPRESALIJE PROTI MADŽARSKI.

— d Praga, 28. sept. Med deba- to o zapadno-ogrskem vprašanju na včerajšnji seji zunanjeja odes- ka zbornice je izjavil med dr. mini- strski predsednik dr. Beneš, da bi prišlo kot represalije za Madžarsko v poštev v prvi vrsti gospodarske represalije. Rekel je: »Moje stali- šče je, da se morata v prvi vrsti držati in izpolnjevati obe dva po-

Guardiana« piše, da je pri določevanju albanskih mej prišlo do luutih borb. Lord Cecil si bo vsekakor prizadeval, da se bo to vprašanje rešilo še pred koncem zasa- danja Zveze narodov. Albanska delegacija je izdala komunik, kateremu jugosloven- ski delegati odrekajo resničnost in v kate- rem albanska delegacija predstavlja maj- hon obmejni incident kot homersko bitko. Albanci nameravajo Jugoslovane vrci daleč za demarkacijsko črto in škodovati njihovu dobremu glasu na zapadu.

BORBE OB ALBANSKI MEJI.

— d Beograd, 29. septembra. Presbiro poroča iz Debra: V borbi pri Kardu in Reči so imeli Albanci tudi topove večje kalibra in donosaja. Dogajano je, da so streljali s topovi strokovnjaško popolnoma izvežbani ljudje. Mislijo, da so bili tudi častniki.

— d Skopje, 29. septembra. (P. B.) Dne 26. t. m. se na meji ni zgodilo nič po- sebnega. Po poročilu seljakov iz sela Reči so imeli Albanci v borbah od 20. do 24. t. m. 130 mrtvih. Neprijatelj drži iste posto- janke kakor dne 26. t. m.

KONCENTRACIJA NAŠIH ČET OB ALBANSKI MEJI.

— d Beograd, 29. septembra. (P. B.) Ker je tiranska vlada odredila mobilizaci- jo in koncentrirala čete ob vsej meji in demarkacijski črti in ker je kršila demar- kacijsko črto z napadom na naše čete pri Kijeju in Aratu, je naša vlada prisiljena olajšiti obmejne posadke napram Albaniji, da bi bile pripravljene proti vsaki even- tualnosti in iznenadenju.

KONCENTRACIJA ALBAN- SKIH ČET.

— Beograd, 30. septembra. (Iz- vrin) Albanska voditelja Tura in Huseinbeg koncentrirata ob alban- ski meji številne čete v svrhu na- pada v smeri proti Djakovici in Peči. Tem albanskim četam se je pridružilo zelo mnogo naših od- metnikov in razbojnikov.

godbi, zakaj, šele tedaj, če bi se pogodbe res izpolnjevale, bi bil čas za koncesijo na političnem in gospodarskem polju. Koncesije pa niso, postavim, kaka delna kršitev mirovnih pogodb, ki se morajo v pr- vi vrsti do pičice izpolniti.

ZVEZA NARODOV ZA KREDITNO POMOČ AVSTRIJI.

— d Zeneva, 28. sept. Skupščina Zveze narodov je odobrila poročilo provizorične gospodarske in finančne komisije svetu Zveze narodov, v kate- rem je opisano delovanje zveze nar- odov v preteklem letu. To poročilo tvori dopolnilo k poročilu o delovanju sveta Zveze narodov. Poročevalec Ador je ugotovil, da se nahaja kreditna akcija za Avstrijo tik pred sklepom. Avstrijs- aka vlada je lojalno izpolnila svoje obveznosti in položaj v Avstriji ni več obupen. Delegat Avramović (Jugosla- vija) ni imel nič proti temu, da se po- maga Avstriji, zahteval pa je, da se po- maga tudi drugim državam. Balfour je apeliral na sosedo Avstrije, naj odstra- nijo vse zapreke, ki ovirajo gospodar- ski razvoj med Avstrijo in njimi. Han- notaux je tudi priporočal, naj se takoj odstranijo vse gospodarske zapreke. Mensdorff (Avstrija) se je zahvalil predgovornikom za izrazo simpatij in jih je zagotovil, da so ti izrazi še oja- čili zaupanje v Zvezo narodov. Nasled- nja seja bo jutri.

ZVEZA NARODOV IN TRGOVINA Z DEKLETI.

— d Zeneva, 29. septembra. Predmet današnje seja skupščine Zveze narodov je bila razprava o trgovini z ženami in dekletami. Komisija je sklenila, naj pozove skupščina takoj zvezo člane, ki naj čim- prej podpisajo pod angleški vodstvom iz- delano konvencijo. Hannotaux je stavl predlog, ki se ne strinja s sklepom komi- sije. Avstrijska delegacija je izjavila, da je njena vlada pripravljena podpisati kon- vencijo o trgovini z ženami in dekletami. Pri glasovanju je bil francoski predlog odklonjen.

OMAJANO STALIŠČE FRAN- COSKEGA POSLANIKA.

— Beograd, 28. sept. (Izv.) V tuk. diplomatskih krogih je razšir- jena vest, da francoska vlada odpo- kliče svojega poslanika na našem dvoru g. Clemensa Simonsa.

ŽELEZNISKA NESREČA PRI SARA- JEVU.

Sarajevo, 29. septembra (Izv.) Včeraj popoldne se je prigodila velika železniška nesreča na železniški progi Sarajevo - Mostar med postajama Dro- znaica - Raškagora. Na tir je z gore pri- letela velikanaska skala, katere ni pra- vočasno zapazil vlakovodja osebnega vlaka Huber. Lokomotiva je skočila s tira, razbitih pa je bilo nekaj osebnih vlakov. Na mestu je velik propad. Sre- ča je bila, da je lokomotiva zvrnila na desno. Popotniki so poskakali v prepad, a sej jim ni nič zgodilo. Po- sneje so jih izvezli iz prepada. Močno je poškodovan strojevodja Huber.

DEMONSTRANTJE IZ PREKMURJA.

— Maribor, 28. sept. (Izv.) V Mari- bor prihajajo čim večji transporti are- tiranih udeležencev sadnjih protid- žavnih demonstracij v Prekmurju. Pri- javljenih je pa še več transportov. Na poti se nahaja transport, broječ 50 oseb in bo v prihodnjem dopoldnu okro-

nega sodišča okoli sto oseb. Med zodi- njim, v ponedeljek v Maribor dospel- im transportom, sta bili tudi dve uči- teljici, ki sta moralj hoditi 40 km peš v oostri. Ti transporti pa med našim jugoslovenskim narodom v Prekmurju ne vzbujajo posebnih simpatij, ampak nasprotno ogorčenje, katero znajo raz- ni madžaroni izrabljati v svoje agita- cijske namene. Previdna politika v Prekmurju bi morala vse ukreniti, da bi se taki prikorj ne godili pri belena dnevu in da bi se zadeva reševala na lju mesta.

Drž. Investicijsko posojilo. Jadranska banka.

F. Križelj, Višnja gora	10.400
Maks Ličen, trgovec, Ljub- ljana	20.000
J. H. v P.	112.000
J. V. v P.	400.000
Dr. Rihard Jug, sanitarni major, stalna vojna bol- nica, tu	24.000
A. R. v V.	125.000
Ivan Birolia, podjetnik, Za- gorje ob Savi	100.000
Dr. cvetko Gregorčič, načelnik ministrstva soc. pol, Beograd	8.000
Jožef Reissner, profesor Ljubljana	8.000
Dragotin Strucelj, Ljubljana	2.000
Dr. Andrej Kuhar, notar Ljubljana	4.000
Stana Kante, učiteljica Ljubljana	4.000
V. H. Rohrmann, trgovec Ljubljana	40.000
Evgen Lovšin, bančni uradnik Sokolka župa l.	1.200
Milan Vidmar, ravnatelj strojnih tovarn, tu	20.000
Dr. Jožef Rakeš, okr. zdravnik Smarje pri Ješah	7.200
Telovadno društvo Sokol l.	10.000
Kump Ernst, poštni oficial	400
Dr. Albin Češark, okrožni zdravnik, Mokronog	6.000
Jadranska montanska družba Ljubljana	40.000
Začasna delavska zavarovalnica zoper nezgode, tu	1.000.000
Začasni obč. pokojninski za- vod za nameščence, tu	1.500.000
Ive Belamarič, trgovec Šibenik	4.000
Brača Hladica, posestnika Šibenik	60.000
Uroš Borčilo, trgovec, Šibenik	12.000
Fran Moro, poštni upra- vitelj, Šibenik	40.000
Krsto Obratov, posestnik Tijeme	2.000
Pučka štedilnica, Šibenik	10.000
Josip Jadrnija, trgovec Šibenik	4.000
Cvijeta Jadrnija, Šibenik	2.000

Kranjska deželna banka:
Zora Koklič, privatna uradnica
Ljubljana 2.000
Dr. Andrej Kuhar, notar
Ljubljana 4.000
Uprava Komende nem. vi-
reda, Velika Nedelja 800
Anton Smolnikar, tesarski
pomočnik, Ravne 10.000

Ljubljanska kred. banka.

Obč. hranilnica v Kr- škem, Krško	500.000 K
»Obnova«, gradb. dru- žba z o. z., tu	400.000 »
Gradbeno podjetje G. Tönnies, tu	200.000 »
Matiija Dolničar, restav- rater, Ljubljana	48.000 »
Jaroslav Breuer, tu	100.000 »
Inž. Pavel Endlicher, tu	6.000 »
Neimenovani Ljubljance	20.000 »
Teodor Korn, tu	10.000 »
Franco Koman, tu	6.000 »
Anton Smolnik, Amerika	20.000 »
Ing. Matko Prelovšek, tu	8.000 »
Ivan Dolinar, Poljane	4.000 »
Srečko Potnik, tu	20.000 »
Neimenovana Ljubljan- čanka	50.000 »
Dr. J. Žirovnik, tu	10.000 »
Dr. Vilko Baltič tu	10.000 »
Odon Koutny, tu	4.000 »
Dr. H. Dolenc, tu	10.000 »
Josipina Nedeliko, tu	15.600 »
Neimenovani železničar	80.000 »
Neimenov. Ljubljance	40.000 »
A. Carli, Zužemberk	20.000 »
Dr. A. Lavrič, Rog. Sla- tina	10.000 »
Neimenovani Primorec	10.000 »
Tomaž Bizili, tu	10.000 »
Franja dr. Tavčarjeva, tu	20.000 »
Josipina Arcé, tu	20.000 »
Dr. Ivan Tavčar ml., tu	10.000 »

Pokojninski zaklad Trgovske
in obrtne zbornice 200.000
Sokol II. 20.000

Desetmilijonski podpis.

Pri podružnice Narodne ban-
ke v Ljubljani je čekovni urad po-
pisal deset milijonov sedem odstot-
nega državnega investicijskega po-
sojila.

Zbirajte znamke

Jugoslovensko Matice!

Kongres Glavnega Zadrugnega Saveza.

Ljubljana, 30. sept.

Danes ob 10. dopoldne je bil v Akademskem domu poleg Unionsa odprt kongres Glavnega Zadrugnega Saveza. Kongres je odprl predsednik ljubljanske Zadrugne Zveze g. dr. A. Korošec s kratkim nagovorom, v katerem je naglašal da zadruga misel zmaga po vsem kulturnem svetu in tudi v naši državi. Med viharim odobravnem je iskreno pozdravil zastopnike bratskega našega češkoslovaškega naroda. Na kongres so iz Češkoslovaške došli g. inž. Ferdinand Klindra, predsednik »Osrednje jednote gospodarskih društev« v razi, ravnatelj te jednote g. JUDr. Ladislav Dvořák, g. prof. Frant. Hrdlička, podpredsednik Gospodarskih zadrug v Bratislavi in g. dr. Frant. Bulla, predsednik Gospodarskih zadrug za Šlezko in Moravsko v Brnu.

Predsednik dr. Korošec je dalje pozdravil g. Miloša Štiblerja, šefa poljedelskega ministrstva, g. vlad. svet. Rohrmanna in g. Milana Obuljena iz Milana.

Kongres so brzojavno potom pozdravile razne zadrugne, med drugimi: Savez srpskih zadrug v Dubrovniku, Savez srpskih zemljoradniških zadrug v Zagrebu, Poljedelska komora v Pragi po podpredsedniku g. Marakujevu in »Akademski kongres« v Pragi po predsedniku g. Živerovu, bivšemu predsedniku Narodne banke v Moskvi. Zlasti slednja brzojavka je bila zelo iskrena, v kateri izraža zastopnik

ruskih emigrantov željo k najboljšemu uspehu. Kratka so bila poročila odbora o tajniških in blagajniških poslih. Na predlog ministra n. r. prof. Glavinica je kongres podal absolutorij dosedanjemu centralnemu odboru.

Zanimiva so bila na to izvajanja g. prof. dr. Frangeša, predsednika hrvatskih Gospodarskih zadrug iz Zagreba o gradnji novih železniških zvez in o ekonomskem pomenu svobonega pristanišča za napredek našega kmetijstva. Kratko je razpravljalo o sedanjih železniških načrtih. Zadevna njegova resolucija je bila soglasno sprejeta. G. dr. Frangeš je tudi predložil resolucijo proti povišanju železniških tarifov.

Ravnatelj Saveza kmetijskih zadrug v Zagrebu g. Rudolf Galijer je predlagal resolucijo proti previskom obdavčenju zadrug, kar se prakticira na Hrvaškem in v Slavoniji.

Kongres se nadaljuje. Šef poljedelskega ministrstva g. Miloš Štibler ima zanimivo predavanje: Pravo in privredno stanje pokrajina kao temelji prelaznih mjera za zajednički jedinstveni zadrugni zakon.

G. Mihajlo Avramović, upravnik Glavnega Zadrugnega Saveza pa o zemljoradničkem kreditu.

Kongresa se udeležujejo zastopniki vseh v Savezu včlanjenih zadrug.

Dneve vesti.

V Ljubljani, 30. septembra 1921.

— Zdravstveno stanje kralja Aleksandra. Prebribo poročila iz Pariza: Nj. Vel. kralj Aleksander bo v kratkem popolnoma okreval. Včeraj se je odpeljal v Pariz. — Kakor je bilo javljeno, biva sedaj kralj v Versaillesu.

— Pokrajinski namestnik gosp. Ivan Hribar v Beogradu. Kakor javljajo iz Beograda, je včeraj sprejel notranji minister g. Sv. Pribičević pokrajinskega namestnika gosp. Ivana Hribarja.

— Zadnja čast narodni žrtvi. Dne 24. avgusta 1915 je bil od avstrijskega vojaškega naglega sode obsojen na smrt Ivan Brenc, gostilničar in poselnik v Dvornici, ter se istega dne ustreljen na Suhem bazarju. Zadrževal je svojo nedolžnost ter je končno, spoznavši, da mora umreti, izrazil željo, da naj se njegovih zemeljskih ostankov ne pusti ležati v »Suhem bazarju«. Leta 1920 so njegove hčerke zaprosile za obnovo kazenskega postopanja, ki se je dovolilo, in je bil pokojni Brenc obtožbe oproščen. Bil je torej po nedolžnem usmrčen. Njegovi zadnji želji so sedaj ustregli njegovi sorodniki. V ponedeljek, dne 3. oktobra t. l. ob 5. popoldne se bodo vzdignili njegovi zemeljski ostanki in slovesno prenesli ob spremljevanju volaške godbe v njegov rojstni kraj Dvornica, kjer se počiva njegova žena, ki smrti svojega moža ni mogla preboleti. Pogrebni spreved se bo razvil od vojaškega streljšča, po Karlovski cesti, Starem trgu, Prešernovi ulici, Dunajski cesti, Gosposvetski cesti na državni kolodvor. Kdor je Jugosloven, naj se udeleži tega spreveda!

— Predavanja prof. g. dr. Frana Plešića v Beogradu. Jugoslovenska Matica priredi v Beogradu predavanje o znamenitih krajih naše neodrešene domovine ter o kulturnih in političnih razmerah naših bratov. Predavanje se vrši dne 1. oktobra t. l. Predava vseučiliški profesor g. dr. Fran Plešić. S predavanjem je združen tudi koncert prof. g. dr. Kozine.

— Škof dr. A. B. Jeglič v Beogradu. Notranji minister g. Svetozar Pribičević je včeraj sprejel ljubljanskega škofa dr. Antona Bon. Jegliča in diakovskega škofa Aleksandrija. Oba škofa sta intervenirala pri ministru kot voditelju ministrstva prosvete.

— Pomoč duhovništva. K temu članku dr. Rada Kušej v 216. šte. »Slov. Narod« smo prejeli tele opazke: Na gimnaziji sem se kot gojenec nekakega cerkvenega zavoda šolal takorekoč s cerkvenim denarjem, in čeprav ta vzgoja ni mogla toliko vplivati na me, da bi se bil vpregel tudi pred politični cerkveni voz, mi je ostala v srcu globoka hvaležnost vsaj do tistih izmed teh svojih vzgojiteljev, ki so mi slili dobro z nami. Drugo vprašanje seveda je, ali je bilo potrebno in že celo koristno, da so nas zaklepali huje od ptice v klet in nam s svojo ozko-srčnostjo zagrenili spomin na šest, sedem najlepših mladostnih let — resnično je, da nas brez te podpore cela množica ne bi bila mogla dokončati svojih srednješolskih nauk. Vsakdo torej izmed nas ki mu ni tuj jut hvaležnost, privoščiti tudi služabnikom cerkve primerno eksistenco. In to nič manj tudi iz »državotvornih« vzrokov: glede na brezdomstvo velik vpliv duhovnikov na naše ljudstvo in nevarnost, da se nezadovoljni pastirje ne prelahko preneže tudi na škodo, kar tako

modro naglašajo dr. Kušej. (Pozabiti pri tem posebno ni, da je veliko število naših šolencev ginal v ta stan ne »poklicke, ampak čisto materialni račun: da si z najmanjšim stroškom in trudom pridobe udobno življenje, in da postanejo ti gospodje po svoji »mentaliteti« lahko še posebno nevarni, če vidijo, da so v svojih nadah prevarili.) Navzlic temu pa, da me je prof. Kušejev članek iskreno razveselil in ni manj dejstvo, da si ga je uredništvo samo naročilo, naj mi bo dovoljeno dve opazki: I. G. dr. Kušej naj ne preze, da so g. g. kaplani naposled — vezbeniki, kakor vsi konceptni praktikanti, supleni, konceptanti — začeti itd., ki so se leta in leta morali kratkoma zadovoljevati, ako nisi imeli podpore od doma, dočim so kaplani vsaj za silo izhajali. Čeprav pa je hvala bogu padlo načelo, da kdo i po dovršenih visokih šolah delajo še nekaj let popolnoma zastopni, dobijo še danes razni praktikanti kurnaj za najnujnejše potrebe in tudi kaplani nimajo večjih pravic. II. Ni dvoma, da je na stotine župnikov pri Sv. Petru, ki skoraj stradijajo, toda prav tako je res, da jih je na stotine pri Sv. Pavlu, ki imajo vsega v izobilju, da ne govorimo o silnem bogastvu raznih škofij, samostanov itd. In zato vprašamo: kakšna krščanska ljubezen je to, da pusti brat brata v Kristusu tpeti pomanjkanje in celo bedo, pa mu še na um ne prihaja, da bi mu vsaj pomagal, ako že noče z njim deliti? — Zakaj če je egolizm in materializem grad pri lajkah, kaj naj rečem o tej brezsrčnosti organizacije, ki naravnost temelji na ljubezni? In naj se naposled pomisli, da bo — prav po slovensko povedano — vse hudič vzal, če se bo na vse strani jemalo samo iz državne blaginje... Naj se torej potrebni, a tudi samo potrebni pomaga, in sicer izdatno in čim prej, a poleg erarija naj se pritegne tudi fond, ki tudi še danes po vsej pravici zasluži ime »mrtni roke«.

— Obsodba radi protidržavnega demonstrativnega dejanja. Okrajno glavarstvo celjsko je po § 1. in 3. naredbu z dne 11. junija 1921. obsodilo na 14 dni zapore in 1000 K globe, v slučaju neizpolnitosti pa na 64 dni zapore kaplana Antona Zupaniča v Grizah pri Celju, ker se je na državni praznik Sv. Cirila in Metoda dne 24. maja poslužil božji odstranil od oltarja, predno se je odpela državna himna. Mariborsko »Straž« se radi te obsodbe silno huduje in piše: »Povejte nam zakon ali naredbo cerkveno ali državno, avstrijsko ali jugoslovensko, po kateri je duhovnik dolžan po izvršeni maši med petjem državne himne stati pred oltarjem! Ni je! Cerkevna oblast, ki je za duhovnika v prvi vrsti in za vedenje duhovnikovo pri opravljanju cerkvenih obredov edino merodajna, tega ne ukazuje...« Dobro. Vprašamo samo spoštovano »Straž«, kaj bi se zgodilo z duhovnikom pod Avstrijo, ako bi bil demonstrativno ostavil oltar v trenutku, ko se je pela avstrijska cesarska himna? Obtožili bi ga radi veleizdaje in zaprli brez parda na večmesečno ječo. Zato si faktično niti eden duhovnik ni upal storiti kaj takšnega, dasi bi takrat imeli povoda dovoli na ta način demonstrirati proti nasilstvom dunajske vlade, izvršenih na slovenskem narodu. Sedaj, ko imamo svojo narodno državo, svojo narodno dinastijo, ko je naš jezik zagospodoval v vseh uradih in šolah, pa so poedini duhovniki ki si držejo v slepi svoji strasti demonstrirati — ne morda proti neljubi jim vladi, kar bi bilo kopensko umljivo — varov pro-

ti državi kot taki, proti oni državi, ki je dala Slovincem svobodo in jih dvignila na stališče gospodujočega naroda! Ali ni škandal? In če se je državna oblast ob koncu koncev osokolila, da nastopa z železno roko proti takim elementom, ki nočejo dajati kralju, kar je kraljevega, in državi, kar je državnega, mora to odobravati vsak pošten Jugosloven in naj pripada tej ali oni politični stranki.

— Puntigam odlikovana za koroški plebiscit. Po poročilu graške »Tagesspost« je prejela graška pivovarna Puntigam od celovškega »Heimatsdienst« v zahvalo za predprilpavo za koroški plebiscit posebno diplomu. To priznanje Nemci javno tistemu podjetju, ki ima pri nas veliko podružnic in ki ima v Mariboru še vedno svojo posest. Lastnik pivovarne je sicer pod sekvestrom. Značilno za toleranco mariborske obrtne oblasti, ki včasih tako rada nagaja domačim obrtnikom, je, da pusti temu avstrijskemu, od naših najhujših sovražnikov odlikovanemu podjetju še vedno tudi gostilničarsko koncesijo v Milneki ulici. Al ve g. sekvester v Ljubljani za to odlikovanje?

— Odvetniške vesti. V imenik odvetnikov sta se vpisala dr. Fran Klodir in dr. Rudolf Krivic in sicer prvi s sedežem v Kozjem, drugi pa s sedežem v Ljubljani.

— Slovenska eskomptna banka v Ljubljani naznanja, da odpre s 15. oktobrom svojo podružnico v Slovenjemgradu v hiši trgovca g. Kopača.

— Začasni zakon o pogodbi med glavnimi zavezanikoma in pridruženimi silami in našo državo, podpisan v Saint Germainu - en - Laye, priobčuje »Uradni List« št. 118.

— Letošnji večerni tečaj modernih tekov: srbohrvaščine, francoščine, laščine, v poslopi učiteljskega (moško učiteljske, Resljeva cesta) se prične v ponedeljek dne 3. oktobra. Otvore se s srbohrvaščino v ponedeljek ob 7. zvečer. Vpisovanje in vse podrobnosti pri šolski slugi.

— Hudo obsojeni navilajci cen. Obšinsko sodišče v Mariboru je imelo v sredo večer v mestni dvorani svojo prvo javno razpravo pod vodstvom sod. svet. Vidoviča. Obtoženih je bilo več strank radi naviljanja cen. Razprave se vrše po istih formalitetah kakor pri rednem sodišču. Prve obsodbe izražajo očutno ostrino člena 153 naredbu za pobijanje dragine. Obsojeni so bili: Rupert Lederhas, mesar, ker je prodal kazniškiemu pazniku Bajdu 30 klg govedine za 12 K, na 1 mesec zapore in 25000 dinarjev globe. — Franc Hohnjec, predsednik mesarske zadruge je prodal ge. Laterer 45 klg mesa za 1640 K s pripombo: Kuttelfleck sind billiger, wer gut essen will, muss gut bezahlen. No, g. Hohnjec je dobro uganil. Kajti plačal bo 25000 dinarjev globe, poleg tega se bo odpočil en mesec. Oproščena sta bila mesarja Veicel Miroslav in Trafel Stefan, Vinko Hmeljak, trgovec je kupil 60 l dalmatinskega olja po 68 K, v litru ga je ponudil po 90 K. Sodba: 3 mesece zapore in 10000 dinarjev globe ter zaplemba olja. Te ostre obsodbe so vzbudile po Mariboru veliko pozornost, bile pa so že zdavno potrebne.

— Onega, ki si je prisvojil v nedeljo dne 25. t. m. na glavnem kolodvoru listnico z mojimi dokumenti in denarjem, prosim, da mi pošlje anonimno samo dokumente pod »Bozdanovića« na upravnništvo »Slov. Narod«.

— Turistom v naznanje. Ker je obisk Alpažovega doma v Vratih popolnoma prenehal se bo tudi ta planiška postojanka 3. vinotoka t. l. zatvorila.

Kultura.

— Nedeljske popoldanske predstave. Mnogo deželjske in mestne publike ne more posejati gledališča ob drugem času kot v nedeljskih popoldnevih. Da bo tudi temu občinstvu ustrezno, so vpelane ob nedeljah in praznikih popoldanske predstave. Prva taka predstava bo v nedeljo 2. oktobra ob 3. popoldne. Igrali bodo Finžgarjev narodni igrokaz »Razvalina življenja«.

— Otvoritvena predstava v drami. Dramsko gledališče prične letošnjo sezono dne 1. oktobra leta 1921 ob pol 8. zvečer z Josipa Kosor izvirno dramo »Požar strasti«. Kosor je gotovo najbolj nadarjen jugoslovenski dramatik. Slovensko občinstvo ga doslej, žal, ni poznalo, dasiravno si je celo v inozemstvu pridobil mnogo priznanja. Dramo »Požar strasti« so igrali na Dunaju, v Pragi, v Hamburgu in drugod, povsod z velikim uspehom. Kosor, ki je biva! za časa vojne v Rusiji in Ameriki, je sedaj uradnik v umetniškem oddelku ministrstva prosvete. Gledališko vodstvo ga je povabilo, da prisostvuje svoji slovenski primieri. — Druga dramska noviteta letošnje sezone bo v nedeljo, dne 2. oktobra ob pol 8. zvečer. Uprizori se Shakespearesova »Komedijska zmešnjava«. Obe noviteta sta popolnoma na novo opremljeni.

— Elitna revija. V Ljubljano je došel znani svetovni enciklopedist dr. Amano ki priredi v nedeljo 2. oktobra v veliki dvorani Narodnega doma elitno revijo najdovršenejših svetovnih senzacij. G. Amano je gostoval v prvih svetovnih gledališih in žel obilo priznanja. Vstopnice za to redko predstavo so dobe v predprodeji v trafikah v Šelenburgovi ulici.

Sokolstvo.

— Sokol I. vabi članstvo na udeležbo k prireditvi javne telovadbe Sokola v St. Vidu in slavnostne otvoritve doma Sokola v Radovljici v nedeljo 2. oktobra. Odbor. — Ljubljani Sokol naznanja br. svojemu članstvu, ki se udeleži svečanosti odčitavanja sokolskega doma v Radovljici v nedeljo dne 2. oktobra, da dobe izkaznice za polovično vožnjo pri br. Kovaču v odborovi sobi v Narodnem domu in sicer v petek in soboto od pol 7. do 8. zvečer.

— Sokol II. naznanja, da se je pomotoma napočilo napočeno naznanilo o telovadnih urah. V resnici je novi razpored telovadnih ur moskih oddelkov sledeči: deca od 14. leta od pol 6. do pol 7., starejši bratje od pol 7. do pol 8., naraščaj od 15. do 18. leta od pol 8. do pol 9., od pol 9. naprej člani, za enkrat ob istih dnevih, t. j. torkih in sobotah.

— Novomeški Sokol priredi v nedeljo dne 2. oktobra t. l. ob 15. uri javno telovadbo na Loki. Istega dne ob 8. zvečer se vrši v prostorih Narodnega doma družabni večer, pri katerem sodeluje orkester.

— Sokol II. naznanja, da prične vrsta starejših članov s telovadbo v soboto, dne 1. oktobra t. l., ki se nadaljuje nato vsak torek in vsako soboto od pol 7. do pol 8. zvečer. Vodstvo vrste prevzame brat Miroslav Ambrožič, bivši župni načelnik Tržaške župe. Ure so izbrane tako, da je vsakomur omogočeno posvetiti dve uri na teden telesni vzgoji. Ob istih urah se sprejemajo tudi prijavitelji ter se dajo vsa potrebna pojasnila in navodila. Pridite vsi in že to soboto. Zdravo!

— Sokolsko društvo v Radovljici priredi v nedeljo 2. oktobra ob priliki otvoritve Sokolskega doma veliko slavnost z javno telovadbo. Bratje in sestre, ki se hočejo udeležiti omenjene slavnosti, imajo iz Ljubljane ugodno zvezo z jutranjim vlakom. Iz Radovljice v Ljubljano vozi zvečer okoli 9. ure običajni turistovski vlak. Vožnja cena polovična na podlagi legitimacije Jugoslov. Sok. Saveza. Bratje in sestre, ki se hočejo udeležiti te slavnosti, dobe legitimacije za polovično vožnjo na podlagi sokolske legitimacije v pisarni Jugoslov. Sok. Saveza v Narodnem domu.

— Sokol v Radovljici razvije povodom dograditve slavnosti Sokolskega doma dne 2. oktobra t. l. naraščajski prapor, tako, da obhaja društvo ta dan tri proslave: dograditveno, odkritje plošče Boštjanu Olipu in razvije naraščajskega prapora. Po javni telovadbi se vrši ljudska veselica s plesom arečolovom in streljščem. Posetniki iz okolice pridejo v narodnih nošah. Spored: Donolnac: od 8. do 9. ure sprejem na kolodvoru, od 9.10. odkritje plošče, ob pol 11. povorka, ob 11. dograditvena proslava z razvitem naraščajskega prapora. Ponedelja ob 15. javna telovadba, potem ljudska veselica.

— Telovadno društvo Sokol Radomlje priredi v nedeljo dne 2. oktobra svoj prvi javni nastop ob pol 4. popoldne. Po telovadbi ljudska veselica pri bratu Jermannu. Pri telovadbi svira Domžalska godba.

— Dramatični odsek Sokola Vič otvori letošnjo sezono v nedeljo dne 2. oktobra t. l. ob pol 8. zvečer. Vprizori la se bo F. S. Finžgarjeva ljudska drama »Razvalina življenja«. Odsek je sestavljen renerator za bodočo sezono iz samih dobrih domačih in tujih iger. Zato una, da bodo Vičani z vprizoritvami zadovoljni v vseh ozirih in jih posejali v kar največjem številu. Cena so iste kakor lani. Blagajna se odpre ob 7. zvečer. Začetek ob pol 8. zvečer.

Društvena vesti.

— Československa Obeca priredi dne 1. oktobra v veliki dvorani Narodnega doma »Svatovavelské posvícenie«. Vstop le na legitimacije: članske, sokolske ali narodnih društev. — Vstopnina polubna. Začetek ob 20.

— Nadaljevanje obnega zbora »Preporoda« SJSU se vrši v soboto dne 1. oktobra ob 15. uri v veliki dvorani Mestnega doma. Za člane in članice udeležba obvezna.

Borze.

— Zagreb, 30. septembra (Izv.) (Zaključni kurzi). Devis: Berlin 196.50, Milan 945, Pariz 247—245, London 860.— Dunaj 950.—, Praga 198—204, New York (86k) 227—229. Valute: francoski franki 250, avstr. krone —, London 850, nemške marke 190—200, italijanske lire 925—930.

— Curih, 29. septembra. Zagreb 2.50, Dunaj 0.3249, Budimpešta 0.799, Berlin 4.701, Praga 5.90, Milan 23.375, Pariz 41.125, London 21.5349, New York 5.79.

— Pariz, 29. septembra. Dunaj 0.875, Berlin 11.50, Praga 14.50, Curih 242.99, Milan 56.99, London 52.349, New York 14.069.

— Trst, 29. septembra. London 92.20, Zagreb 10.60, Berlin 19.601, Pariz 175.25, Curih 426.—, New York 24.70.

— Praga, 29. septembra. Zagreb 42.50, Dunaj 3.55, Budimpešta 13.25, Berlin 77.50, Curih 17.—, Milan 3.975, Pariz 6.90, London 365, New York 98.—.

— Dunaj, 29. sept. Zagreb 1.000.—, Berlin 2.100.—, London 9.200.—, Curih 440.—, Pariz 180.—, Praga 2.500.—, Milan 109.—, New York 2.510.—, Budimpešta 355.—, Varšava 34.—.

— Berlin, 29. septembra. Zagreb 45.50, Dunaj 7.25, Budimpešta 18.—, Praga 127.50, Curih 21.30, Milan 5.025, Pariz 8.75, London 459.—, New York 124.—.

— Budimpešta, 29. septembra. Zagreb 308.—, Dunaj 27.—, Berlin 570.—, Praga 720, Curih 125.—, Milan 30.25, Pariz 51.50, London 2.720.—, New York 725.—.

Najnovejša poročila.

VAŽEN DOKUMENT TIRANSKE VLADE.

— Beograd, 30. septembra. (Izv.) Naši vladi se je zadnje dneve posrečilo mobiti v roke važne dokumente in načrte tiranske vlade. Dokumenti se nanašajo na zasnovani načrt albanskega vpada v naše obmejne kraje, zlasti proti Prizrenu, Djakovici in Peči. Iz dokumentom priloženih načrtov je razvidno, da je bil napad popolnoma natančno zasnovan. Vlada objavi te dokumente in načrte tekem prihodnjih dni.

BOJ ZA KONCESIJO GLEDE GRADNJE MUNICIJSKE TOVARNE.

— Beograd, 30. sept. (Izv.) Ministrski svet je imel včeraj od 4. do 8. važno sejo, na kateri se je edino le razpravljalo o koncesiji, za katero prosijo graditelji municijske tovarne, francoski kapitalisti, združeni v družbi »Omnium Serbe«. Debatu v ministrskem svetu je bila zelo živahna in obširna, tako da razprava o proračunu niti ni prišla na dnevni red. Zelo obširna, v deatle izpeljana ponudba francoskih kapitalistov je bila predmet načelnih diskusij. Ministrski svet je moral obravnavati ponudbo od točke do točke. Radikalni ministri so bili za to, da se ponudba sprejme. Demokratski ministri pa so po navodilih glavnega odbora demokratske stranke oponirali, poudarjajoč, da so v načelu za nujno gradnjo municijske tovarne, zahtevajo pa od posrednikov, da tovarno takoj zgradijo, dalje so ministri naglašali, da mora biti ponudba oziroma koncesija družbi »Omnium Serbe« predložena narodni skupščini v odobrenje. Demokratski poslanci so tudi grajali okolnost, da francoski kapitalisti zahtevajo v ponudbi, da mora država plačevati 14odstotne obresti od investiranega kapitala. Francoski kapitalisti bi se udeležili pri gradnji tovarne z 49 odstotki kapitala, dočim naj bi država vložila ostalih 51 odstotkov. Tekom razprave se je tudi poudarilo, da kaj vlada ni sprejela ponudbe neke države, ki je hotela zgraditi popolno municijsko tovarno. Slednjič je bil izvoljen ožji komite 4. ministrov, ki ima nalogo, da temeljito skupno z generalnim štabom prouči ponudbo francoskih kapitalistov.

PROTIČ SE JE VRNIL V BEOGRAD.

— Beograd, 30. septembra. (Izv.) Stojan Protič se je včeraj povrnil v Beograd s svojega političnega potovanja po kruševskem in užičkem okrogu. Vesti o njegovem popolnem fitasku v Kruševcu so resnične. Poudarjati je treba dejstvo, da mu je okrožni odbor radikalne stranke v Kruševcu strogo naročil, da se mora udeleževati sej narodne skupščine. Stojan Protič odputuje prihodnje dni v Zagreb, kjer bo vodil konferenco s hrvatsko zajednico in Radićem.

DEMOKRATI IN RADIKALCI.

— Beograd, 30. septembra. (Izv.) Vedno zavlačevanje pogajanj glede sestave delavnega programa od strani radikalcev je povzročilo v demokratskih krogih znatno nerazpoloženje. Radikalci so sicer pripravljeni, da se sestavi program, toda le glede zakonodaje, dočim naj bi se o ostalih vladnih poslih ne razpravljalo. Radikalci skušajo zavleči pogajanja do 20. oktobra, na kateri dan se sestane narodna skupščina k rednemu zasjedanju. Do tega dne nameravajo radikalci vzdržati vlado. Ta taktika radikalcev je napravila med demokraci zela slab vtis.

PRED ODLOČILNIM TRENUTKI.

Proklamacija neodvisnosti zapadne Ogrske. — Rumunija proglasila ob sedno stanje in ustavila promet z Madžarsko.

— Budimpešta, 29. septembra. Ob pozni večerni uri se je izvršila proklamacija neodvisne Zapadne Ogrske pod vodstvom Stefana Friedricha.

— Budimpešta, 30. septembra. Proklamacija neodvisne Zapadne Ogrske vsebuje med drugim: V sled uslijenega miru s strani antante je morala madžarska vlada zapustiti Zapadno Ogrsko. Upravo prevzame deželni obrambni svet. Uradništvo ostane na svojem mestu. Vse za Boga kralja in domovino! Stojimo na stališču samoodločbe narodov in protestiramo proti vmešavanju vsakega tretjega činitella. Madžarska vlada nas ne more braniti, zato bomo branili za nprej svoje meje sami.

— Budimpešta, 30. septembra. Rumunska vlada je proglasila ob madžarski meji ob sedno stanje. Ves promet z Madžarsko je ustavljen.

Glavni urednik:

Rasto Pustoslavšek.

Odgovorni urednik:

Ivan Podražaj.

Krasna, ornamentalna peč
velena, 3 m visoka, z nikeljnastim ognjiščem, se takoj prodaja. Naslov se izve pri upravi Slov. Naroda. 6976

Kupim
vsako množino bukovega oglja in bukovihi drv. Ponudbe pod „Drva“ na Hotel Union. 6990

Biljard
(Setiert) v prav dobrem stanu se ceno prodaja. Kavarna Slon. 6990

SAVEZ NABAVLJAČIH ZADRUGA DRŽAVNIH SLUŽBENIKAH
Kardeljova ul. br. 14. BEOGRAĐ Telefon 13—09
osnovan i protokolisan na temelju Uredbe od 5. decembra 1920. god., odpočeo je rad i želi stupiti u vezu i poslovni odnos sa svim
producentima, fabrikantima in grosistima
sa životnim namirnicama i svim potrebama za život i kuću.
Zainteresovani mole se da jave svoje adrese. 6866

Direkcija drž. železnic v Zagrebu razpisuje oddajo vseh težaških, zidarskih, tesarskih in drugih profesijonistovskih del za zgradbo uradnega poslopja za inšpektorat drž. žel. v Ljubljani.

Pravilno izpolnjene in kolekovane ponudbe je poslati v zaprtih in zapečatenih ovitkih do 15. oktobra na direkcijo drž. žel. v Zagrebu, odd. „D“ soba št. 67.
Načrti in vsi pripomočki zamorejo se dobiti pri imenovani direkciji od 1. oktobra t. l. dalje od 8. — 14. ure v sobi št. 77. I. padstr. ali pa pri progovni sekciji drž. žel. v Ljubljani, kjer se zamorejo poizvediti ostali podatki. Natančneje v „Uradnem listu.“

Natečaj.
Oddelek za socialno skrb, invalidski odsek pokrajinske uprave za Slovenijo, želi nabaviti za invalidske zavode:
120 kompletnih železnih (kovinastih) posteljnjakov z žično mrežo,
120 tridelnih žimnic (360 komadov),
120 zglavnikov z zimo polnjenih,
4 kompletne naprave za pralnice,
zdravniške instrumente in opremo za zdravniške sobe za 4 invalidske zavode,
desinfekcijske, odnosno razkuževalne naprave za 4 invalidske zavode,
higijenične naprave za 4 invalidske zavode ter večje množine desinfekcijskih, odnosno razkuževalnih sredstev in sicer franco Ljubljana.
Pravilno kolkovane pismene ponudbe (ki naj bodo tudi zapečateni) z vzorci vred, odnosno z ilustriranimi ceniki, naj se pošljejo na gori omenjeni odsek (Ljubljana, Št. Petrska vojašnica) najkasneje do 10. oktobra 1921.
V ponudbi je navesti v katerem roku (od dne naročila) se dobavi blago.
Odsek si pridržuje pravico, da sprejme izmed vposlanih ponudb eno ali pa tudi več.
Obenem s ponudbo je vposlati tudi potrdilo za položeno varščino, ki znaša 10 % od skupnega nabavnega zneska.
Fakture se poravnajo najkasneje 14 dni potem, ko je bilo blago pravilno prevzeto.

Dražbeni oklic.
Po sklepu okrajnega sodišča v Ljubljani z dne 22. septembra 1921 P I 303/16-142 se bo na predlog g. Roze Horzog, vdove Legat, kot matere in varuhinje ndl. Leopoldine Legat, posejnice v Ljubljani, na Gosposvetski cesti hšt. 16, vršila dne 8. oktobra t. l. ob 9. dop. v pisarni podpisane notarja, Sođna ulica hšt. 11,

prostovoljna javna dražba zemljišnih parcel - travnikov - vložka 290 kat. obšt. Trnovsko predmestje

1.) 286/1 travnik v izmeri 6 a 55 m ²	
2.) 286/2 „ „ „ 8 „ 10 „	
3.) 286/10 „ „ „ 8 „ 64 „	
4.) 286/11 „ „ „ 7 „ 82 „	
5.) 286/12 „ „ „ 8 „ 70 „	
6.) 286/13 „ „ „ 10 „ 73 „	
7.) 286/14 „ „ „ 8 „ 2 „	

Izključna cena je K 10.— za m² za vsako parcelo.
Vsaka parcela se bo posebej dražbala in prodajala.
Morebitnim zastavnim upnikom ostanejo slejkoprej pridržane vse njihove pravice brez ozira na visokost najvišje ponudbe.
Parcela leže ob Poti na Pasji brod, ki pelje od Kopaliske ulice kod poljska pot na Vič, torej ob periferiji mesta. Prikladen je ta svet tudi za stavbni prostor.
Natančnejši podatki glede dražbenih pogojev se dobe v pisarni notarja v uradnih urah, kjer se lahko vpogleda tudi mapni načrt. Informacije daje tudi g. Josip Polak, trgovec v Ljubljani, na Sv. Petri cesta št. 9.
V Ljubljani, dne 27. septembra 1921.
Dr. Karl Schmidinger l. r.

Prodasta se
dve dobro doneči gosli, tričetrt in ena cela. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 6894

Moško kolo
s prostim tekom se ceno prodaja. Poizve se v Gosposki ulici 9/I.

Sprejme se na hrano
in stanovanje deklica ali gospodična, ki obiskuje šolo najraje z dežele. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 6988

Pridna močna deklica
želi priti v kako trgovino. Ponudbe pod „Močna deklica 6979“ na upravo Slov. Naroda. 6979

Službe išče
dobro izurjen krojaški prirojevalec k boljši firmi. Naslov: Koriš, Trst, Fonderia 4. 6977

Proda se
več nagačenih ptičev (divjih petelinov, rac itd.) in večje število rogov (jelenov, srnjakov). Naslov pove uprava Sloven. Naroda. 6997

Pozor!
išče se kompanjon za dobro vpljano lesno trgovino s kapitalom od 100.000 K naprej! Ponudbe pod „Kompanjon 6980“ na upravo Slov. Naroda. 6980

Proda se
prostovoljno malo posestvo na lepem prostoru pri postaji Zalog, obstoječe iz hiše z dvema sobama, hleva, svinjskega hleva, drvarnice, kozolca, lepo obdelanega vrta in dveh njiv. Cena 210.000 K. Naslov pove uprava Sl. Naroda. 6983

Išče se
dobro idoča gostilna v najem ali pa na račun. Ponudbe pod „Gostilna 6953“ na upravo Slov. Naroda. 6953

Želje v glavicah
kupim vsako množino. Ponudbe z najnižjo ceno pod „Želje 6938“ na upravo Slov. Naroda. 6938

Išče se mesečna soba
s posebnim vvhodom eventualno z oskrbo, ali pa manjše stanovanje z opravo ali brez oprave proti zelo dobri najemnini. Ponudbe na poštni predal št. 53. 4805

Prazne nove in rabljene vreče (djakove)
v vsaki množini po najnižji ceni pri **FR. SIRC, KRANJ.**
Kupujem suhe gobе, fižol, brinjevo olje. 6989

Trebam
jednu dobru kuharicu i jednu dobru sobaricu ovdje u mojoj kući u Mitrovici. Ponude molim slati poštom na gospodju Jelku Maisatz, Sremska Mitrovica na Savi sa oznakom plaće i uvjeta. Reflektira se samo na solidne stalne osebe 6972

Sprejme se
v popolno oskrbo ena ali dve učenci nižjih razredov. Električna luč in lepo zračno stanovanje. Ponudbe pod „Zračno stanovanje 6972“ na upr. Sl. Naroda. 6972

Na prodaj
salonska garnitura (divan, 4 naslanjač, 6 stolov, miza) in več drugega pohištva. Graščica Brdo pri Kranju. 6975

Korespondent
obenem knjigovodja, izvežban v vseh pisarniških poslih, z večletno prakso in z dobriimi spricvali išče stalne službe. Govori tudi več jezikov. Ponudbe pod „Korespondent in knjigovodja 6883“ na upravo Slov. Naroda. 6883

PURUM!
Najboljši kemični proizvod za čiščenje madežev z oblek, klobukov, perila itd. Volika prihrana denarja in časa.
Iščejo se zastopniki.
Purum, Zagreb
Frankopanska 8. Tel. 4--58

Radko Povše
Mimi Povše roj. Kunstek
poročena
Ljubljana, v septembru 1921.

Ivan Čampa
Antica Čampa roj. Bučar
poročena
Vel. Gaber St. Jernej

Motovilčevo seme
priporoča trgovina s semeni Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica 12. 6869

Mehlovano sobo išče
za takoj bančna uradnica. Ponudbe pod „Nab 6985“ na upravnštvo Slovenskega Naroda. 6955

Ponudbe sprejema ter kupi
v vsaki množini krom-pir, fižol, zelje, jabolka. Uradniška menza v Ljubljani, Prešernova ul. 6957

Več sobnih slikarjev
sprejme
Ivan Košak, slikar
Bleiwelsova cesta 15. 6963

Majši tajnik
ako mogoče s hotelsko prakso, z dobrimi spricvali, se išče. Nastop takoj. Vprašati Hotel Jadran, Bakar. 6982

Pozor!
Zaradi pomanjkanja prostora prodam več raznih kompletnih spalnic, boljše vrste in navadne pod ceno. **Ivan Andrić, Koltelj, Gosposvetska cesta št. 13, vrata 38.** 6931

Na prodaj
vili podobna hiša s 4 sobami, 4 kuhinjami (2 sobi in 2 kuhinji) po sklepu kupčije proste, veranda, gosp. poslopje, velik vrt, bradje, lepo polje. Studenec pri Mariboru, Jurčičeva ul. 16. 6922

Sobarica
pomagalka alt začetrnica se sprejme takoj v hotelu Slon, Ljubljana. 6932

V stalno službo se sprejme:
Upravitelj za večje hotelsko podjetje. Poslovođa za večjo kavarniško obrt. Skladničar, obenem kletar. Zahteva se, da je reflektant zmogel (od poklica), priden in trezen in pridejo le osebe z letnim spricvalom v poštev. Hrano in stanovanje dobi v hiši. Pismene donudbe s prepisom spricvala in prilogo slike ter zahtevno plače je poslati pod „Upravitelj, poslovodja ozirom skladiščar 6896“ na upravo Slov. Naroda. **Vrta tenška moč se tudi sprejme.** 6896

POLIRJI
s prakso v betonu in vodnih zgradbah se takoj sprejmejo pri inž. **Lavrenčič, Ljubljana, Rimska cesta 2.**
Ravnoram se sprejmejo

ZIDARJI
v trajno delo, delo tudi v akordu. Za stanovanje je skrbjeno.

Banka Nikola Bošković a. d. v Beogradu.
Bančni oddelek i vrši vse bančne posle; sprejema hranilne vloge z odpovedjo in brez nje, otvora tekoče račune na podlagi blaga in prvovrstnih trgovskih menic, kupuje in prodaja vse vrste valut, efektov in deviz.
Blagovni oddelek i ima v zalogi in prodaja samo na veliko: vse vrste ključavničarskega blaga, ključavničarski material za gradnja, vse vrste orodja, posinkano in čino pločevino, armature od medli, cevi za vodovod, jeklo za vozne vzmeti, osi, jeklena in železna žica, kuhinjsko železno posodje, solingensko blago, vse vrste vijakov, poljedelski stroji in orodje, guma Denlop za avtomobile, konjak originalni francoski „MARTEL“, „HENESSY“, „FRAPEN“, sodo Kaustik itje prima „TAMATAVA“, vse po originalnim tvorniških cenah. Prodaje izvirno pizenjsko pivo iz slovite pizenjske pivovarne. 4119

Banka Nikola Bošković a. d. v Beogradu.
Bančni oddelek i vrši vse bančne posle; sprejema hranilne vloge z odpovedjo in brez nje, otvora tekoče račune na podlagi blaga in prvovrstnih trgovskih menic, kupuje in prodaja vse vrste valut, efektov in deviz.
Blagovni oddelek i ima v zalogi in prodaja samo na veliko: vse vrste ključavničarskega blaga, ključavničarski material za gradnja, vse vrste orodja, posinkano in čino pločevino, armature od medli, cevi za vodovod, jeklo za vozne vzmeti, osi, jeklena in železna žica, kuhinjsko železno posodje, solingensko blago, vse vrste vijakov, poljedelski stroji in orodje, guma Denlop za avtomobile, konjak originalni francoski „MARTEL“, „HENESSY“, „FRAPEN“, sodo Kaustik itje prima „TAMATAVA“, vse po originalnim tvorniških cenah. Prodaje izvirno pizenjsko pivo iz slovite pizenjske pivovarne. 4119

Banka Nikola Bošković a. d. v Beogradu.
Bančni oddelek i vrši vse bančne posle; sprejema hranilne vloge z odpovedjo in brez nje, otvora tekoče račune na podlagi blaga in prvovrstnih trgovskih menic, kupuje in prodaja vse vrste valut, efektov in deviz.
Blagovni oddelek i ima v zalogi in prodaja samo na veliko: vse vrste ključavničarskega blaga, ključavničarski material za gradnja, vse vrste orodja, posinkano in čino pločevino, armature od medli, cevi za vodovod, jeklo za vozne vzmeti, osi, jeklena in železna žica, kuhinjsko železno posodje, solingensko blago, vse vrste vijakov, poljedelski stroji in orodje, guma Denlop za avtomobile, konjak originalni francoski „MARTEL“, „HENESSY“, „FRAPEN“, sodo Kaustik itje prima „TAMATAVA“, vse po originalnim tvorniških cenah. Prodaje izvirno pizenjsko pivo iz slovite pizenjske pivovarne. 4119

Banka Nikola Bošković a. d. v Beogradu.
Bančni oddelek i vrši vse bančne posle; sprejema hranilne vloge z odpovedjo in brez nje, otvora tekoče račune na podlagi blaga in prvovrstnih trgovskih menic, kupuje in prodaja vse vrste valut, efektov in deviz.
Blagovni oddelek i ima v zalogi in prodaja samo na veliko: vse vrste ključavničarskega blaga, ključavničarski material za gradnja, vse vrste orodja, posinkano in čino pločevino, armature od medli, cevi za vodovod, jeklo za vozne vzmeti, osi, jeklena in železna žica, kuhinjsko železno posodje, solingensko blago, vse vrste vijakov, poljedelski stroji in orodje, guma Denlop za avtomobile, konjak originalni francoski „MARTEL“, „HENESSY“, „FRAPEN“, sodo Kaustik itje prima „TAMATAVA“, vse po originalnim tvorniških cenah. Prodaje izvirno pizenjsko pivo iz slovite pizenjske pivovarne. 4119

Banka Nikola Bošković a. d. v Beogradu.
Bančni oddelek i vrši vse bančne posle; sprejema hranilne vloge z odpovedjo in brez nje, otvora tekoče račune na podlagi blaga in prvovrstnih trgovskih menic, kupuje in prodaja vse vrste valut, efektov in deviz.
Blagovni oddelek i ima v zalogi in prodaja samo na veliko: vse vrste ključavničarskega blaga, ključavničarski material za gradnja, vse vrste orodja, posinkano in čino pločevino, armature od medli, cevi za vodovod, jeklo za vozne vzmeti, osi, jeklena in železna žica, kuhinjsko železno posodje, solingensko blago, vse vrste vijakov, poljedelski stroji in orodje, guma Denlop za avtomobile, konjak originalni francoski „MARTEL“, „HENESSY“, „FRAPEN“, sodo Kaustik itje prima „TAMATAVA“, vse po originalnim tvorniških cenah. Prodaje izvirno pizenjsko pivo iz slovite pizenjske pivovarne. 4119

Banka Nikola Bošković a. d. v Beogradu.
Bančni oddelek i vrši vse bančne posle; sprejema hranilne vloge z odpovedjo in brez nje, otvora tekoče račune na podlagi blaga in prvovrstnih trgovskih menic, kupuje in prodaja vse vrste valut, efektov in deviz.
Blagovni oddelek i ima v zalogi in prodaja samo na veliko: vse vrste ključavničarskega blaga, ključavničarski material za gradnja, vse vrste orodja, posinkano in čino pločevino, armature od medli, cevi za vodovod, jeklo za vozne vzmeti, osi, jeklena in železna žica, kuhinjsko železno posodje, solingensko blago, vse vrste vijakov, poljedelski stroji in orodje, guma Denlop za avtomobile, konjak originalni francoski „MARTEL“, „HENESSY“, „FRAPEN“, sodo Kaustik itje prima „TAMATAVA“, vse po originalnim tvorniških cenah. Prodaje izvirno pizenjsko pivo iz slovite pizenjske pivovarne. 4119

Banka Nikola Bošković a. d. v Beogradu.
Bančni oddelek i vrši vse bančne posle; sprejema hranilne vloge z odpovedjo in brez nje, otvora tekoče račune na podlagi blaga in prvovrstnih trgovskih menic, kupuje in prodaja vse vrste valut, efektov in deviz.
Blagovni oddelek i ima v zalogi in prodaja samo na veliko: vse vrste ključavničarskega blaga, ključavničarski material za gradnja, vse vrste orodja, posinkano in čino pločevino, armature od medli, cevi za vodovod, jeklo za vozne vzmeti, osi, jeklena in železna žica, kuhinjsko železno posodje, solingensko blago, vse vrste vijakov, poljedelski stroji in orodje, guma Denlop za avtomobile, konjak originalni francoski „MARTEL“, „HENESSY“, „FRAPEN“, sodo Kaustik itje prima „TAMATAVA“, vse po originalnim tvorniških cenah. Prodaje izvirno pizenjsko pivo iz slovite pizenjske pivovarne. 4119

Banka Nikola Bošković a. d. v Beogradu.
Bančni oddelek i vrši vse bančne posle; sprejema hranilne vloge z odpovedjo in brez nje, otvora tekoče račune na podlagi blaga in prvovrstnih trgovskih menic, kupuje in prodaja vse vrste valut, efektov in deviz.
Blagovni oddelek i ima v zalogi in prodaja samo na veliko: vse vrste ključavničarskega blaga, ključavničarski material za gradnja, vse vrste orodja, posinkano in čino pločevino, armature od medli, cevi za vodovod, jeklo za vozne vzmeti, osi, jeklena in železna žica, kuhinjsko železno posodje, solingensko blago, vse vrste vijakov, poljedelski stroji in orodje, guma Denlop za avtomobile, konjak originalni francoski „MARTEL“, „HENESSY“, „FRAPEN“, sodo Kaustik itje prima „TAMATAVA“, vse po originalnim tvorniških cenah. Prodaje izvirno pizenjsko pivo iz slovite pizenjske pivovarne. 4119

Banka Nikola Bošković a. d. v Beogradu.
Bančni oddelek i vrši vse bančne posle; sprejema hranilne vloge z odpovedjo in brez nje, otvora tekoče račune na podlagi blaga in prvovrstnih trgovskih menic, kupuje in prodaja vse vrste valut, efektov in deviz.
Blagovni oddelek i ima v zalogi in prodaja samo na veliko: vse vrste ključavničarskega blaga, ključavničarski material za gradnja, vse vrste orodja, posinkano in čino pločevino, armature od medli, cevi za vodovod, jeklo za vozne vzmeti, osi, jeklena in železna žica, kuhinjsko železno posodje, solingensko blago, vse vrste vijakov, poljedelski stroji in orodje, guma Denlop za avtomobile, konjak originalni francoski „MARTEL“, „HENESSY“, „FRAPEN“, sodo Kaustik itje prima „TAMATAVA“, vse po originalnim tvorniških cenah. Prodaje izvirno pizenjsko pivo iz slovite pizenjske pivovarne. 4119

Banka Nikola Bošković a. d. v Beogradu.
Bančni oddelek i vrši vse bančne posle; sprejema hranilne vloge z odpovedjo in brez nje, otvora tekoče račune na podlagi blaga in prvovrstnih trgovskih menic, kupuje in prodaja vse vrste valut, efektov in deviz.
Blagovni oddelek i ima v zalogi in prodaja samo na veliko: vse vrste ključavničarskega blaga, ključavničarski material za gradnja, vse vrste orodja, posinkano in čino pločevino, armature od medli, cevi za vodovod, jeklo za vozne vzmeti, osi, jeklena in železna žica, kuhinjsko železno posodje, solingensko blago, vse vrste vijakov, poljedelski stroji in orodje, guma Denlop za avtomobile, konjak originalni francoski „MARTEL“, „HENESSY“, „FRAPEN“, sodo Kaustik itje prima „TAMATAVA“, vse po originalnim tvorniških cenah. Prodaje izvirno pizenjsko pivo iz slovite pizenjske pivovarne. 4119

Banka Nikola Bošković a. d. v Beogradu.
Bančni oddelek i vrši vse bančne posle; sprejema hranilne vloge z odpovedjo in brez nje, otvora tekoče račune na podlagi blaga in prvovrstnih trgovskih menic, kupuje in prodaja vse vrste valut, efektov in deviz.
Blagovni oddelek i ima v zalogi in prodaja samo na veliko: vse vrste ključavničarskega blaga, ključavničarski material za gradnja, vse vrste orodja, posinkano in čino pločevino, armature od medli, cevi za vodovod, jeklo za vozne vzmeti, osi, jeklena in železna žica, kuhinjsko železno posodje, solingensko blago, vse vrste vijakov, poljedelski stroji in orodje, guma Denlop za avtomobile, konjak originalni francoski „MARTEL“, „HENESSY“, „FRAPEN“, sodo Kaustik itje prima „TAMATAVA“, vse po originalnim tvorniških cenah. Prodaje izvirno pizenjsko pivo iz slovite pizenjske pivovarne. 4119

Banka Nikola Bošković a. d. v Beogradu.
Bančni oddelek i vrši vse bančne posle; sprejema hranilne vloge z odpovedjo in brez nje, otvora tekoče račune na podlagi blaga in prvovrstnih trgovskih menic, kupuje in prodaja vse vrste valut, efektov in deviz.
Blagovni oddelek i ima v zalogi in prodaja samo na veliko: vse vrste ključavničarskega blaga, ključavničarski material za gradnja, vse vrste orodja, posinkano in čino pločevino, armature od medli, cevi za vodovod, jeklo za vozne vzmeti, osi, jeklena in železna žica, kuhinjsko železno posodje, solingensko blago, vse vrste vijakov, poljedelski stroji in orodje, guma Denlop za avtomobile, konjak originalni francoski „MARTEL“, „HENESSY“, „FRAPEN“, sodo Kaustik itje prima „TAMATAVA“, vse po originalnim tvorniških cenah. Prodaje izvirno pizenjsko pivo iz slovite pizenjske pivovarne. 4119

Banka Nikola Bošković a. d. v Beogradu.
Bančni oddelek i vrši vse bančne posle; sprejema hranilne vloge z odpovedjo in brez nje, otvora tekoče račune na podlagi blaga in prvovrstnih trgovskih menic, kupuje in prodaja vse vrste valut, efektov in deviz.
Blagovni oddelek i ima v zalogi in prodaja samo na veliko: vse vrste ključavničarskega blaga, ključavničarski material za gradnja, vse vrste orodja, posinkano in čino pločevino, armature od medli, cevi za vodovod, jeklo za vozne vzmeti, osi, jeklena in železna žica, kuhinjsko železno posodje, solingensko blago, vse vrste vijakov, poljedelski stroji in orodje, guma Denlop za avtomobile, konjak originalni francoski „MARTEL“, „HENESSY“, „FRAPEN“, sodo Kaustik itje prima „TAMATAVA“, vse po originalnim tvorniških cenah. Prodaje izvirno pizenjsko pivo iz slovite pizenjske pivovarne. 4119

Industrijalcem tehničnih proizvodov.
Tehnična pisarna dipl. inž. Milosavljevića in Popovića prejšnjih načelnikov Ministrstva išče zastopništvo slovenskih domačih proizvodov tehnične stroke in sprejema iste tudi v komisijsko prodajo en gros. Kataloge, vzorce in pogoje poslati **Kotor-ska ulica 47, Beograd.** 6996

Naznanilo!
Naznanjava slav. občinstvu, da sva kupila znano veletrgovino in posestvo Oskara Reitterja v Slovenjgradu, katero bova ravno v istih strokah vodila, kakor s špecerijo, železnino, manufakturo in deželnimi pridelki naprej, ter se priporočava slavni občinstvu.
Z odličnim spoštovanjem
Oskar Reiter nasi. brata Kopuč.

Kakršen gospod, tak sluga.
Velezanimiva burka iz vojaškega življenja. Vprizarja se z velikim uspehom na številnih odrih.
Cena K 9.
Dobi se v Narodni knjigarni v Ljubljani, Prešernova ul. št. 7.

Sprejemem mesto uradnika korespondenta

v večji tvrdki ali banki Jugoslavije ali pa potnika za tu in inozemstvo. Sposoben sem v govoru in pisavi slov.-hrvaškega, italijanskega, nemškega in francoskega jezika ter za silo angleščine. Bil sem zaposlen deset let zaporedoma v tem svojstvu v dveh največjih trgovskih hišah v Parizu. Najboljše reference. Eventualna kavicija in spricvala na razpolago. Udeležil bi se tudi kot aktiven družabnik s primernim kapitalom v kaki drugi solidni trgovini. Nastopil bi lahko takoj ali pa čez nekaj mesecev. Prijazne ponudbe naprošam direktno. Naslov pri uprav. Slov. Naroda. 6964

Šolske knjige in potrebščine

priporoča Narodna knjigarna
Prešernova ulica 7.

Medić, Rakovc & Zankl
preje A. Zankl sinovi.
Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov.
Centrala: Ljubljana. D. z. o. z. Skiadišče: Novisad.
Brzjavci: Meraki, Ljubljana. Telefon: 64.

Emailni laki. Pravi firnež. Barva za pode.
Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljate, mavec (Gips), mastenec (Federweiss), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, ple-skarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.
„MERAKL“. Lak za pode. „MERAKL“. linoleum lak za pode. „MERAKL“. Emailni lak. „MERAKL“. Brunoline.
Ceniki se začasno ne razpošiljajo!

Vizitke, kuverte in pisemski papir s firmo kakor usako-: urstne druge tiskovine ::
izvrsne točno
„Narodna tiskarna“.
Naročila sprejema tudi „Narodna knjigarna“.

Vizitke, kuverte in pisemski papir s firmo kakor usako-: urstne druge tiskovine ::
izvrsne točno
„Narodna tiskarna“.
Naročila sprejema tudi „Narodna knjigarna“.

Vizitke, kuverte in pisemski papir s firmo kakor usako-: urstne druge tiskovine ::
izvrsne točno
„Narodna tiskarna“.
Naročila sprejema tudi „Narodna knjigarna“.

Vizitke, kuverte in pisemski papir s firmo kakor usako-: urstne druge tiskovine ::
izvrsne točno
„Narodna tiskarna“.
Naročila sprejema tudi „Narodna knjigarna“.

Vizitke, kuverte in pisemski papir s firmo kakor usako-: urstne druge tiskovine ::
izvrsne točno
„Narodna tiskarna“.
Naročila sprejema tudi „Narodna knjigarna“.

Vizitke, kuverte in pisemski papir s firmo kakor usako-: urstne druge tiskovine ::
izvrsne točno
„Narodna tiskarna“.
Naročila sprejema tudi „Narodna knjigarna“.

Vizitke, kuverte in pisemski papir s firmo kakor usako-: urstne druge tiskovine ::
izvrsne točno
„Narodna tiskarna“.
Naročila sprejema tudi „Narodna knjigarna“.

Vizitke, kuverte in pisemski papir s firmo kakor usako-: urstne druge tiskovine ::
izvrsne točno
„Narodna tiskarna“.
Naročila sprejema tudi „Narodna knjigarna“.

Vizitke, kuverte in pisemski papir s firmo kakor usako-: urstne druge tiskovine ::
izvrsne točno
„Narodna tiskarna“.
Naročila sprejema tudi „Narodna knjigarna“.

Vizitke, kuverte in pisemski papir s firmo kakor usako-: urstne druge tiskovine ::
izvrsne točno
„Narodna tiskarna“.
Naročila sprejema tudi „Narodna knjigarna“.

Vizitke, kuverte in pisemski papir s firmo kakor usako-: urstne druge tiskovine ::
izvrsne točno
„Narodna tiskarna“.
Naročila sprejema tudi „Narodna knjigarna“.

Vizitke, kuverte in pisemski papir s firmo kakor usako-: urstne druge tiskovine ::
izvrsne točno
„Narodna tiskarna“.
Naročila sprejema tudi „Narodna knjigarna“.

Vizitke, kuverte in pisemski papir s firmo kakor usako-: urstne druge tiskovine ::
izvrsne točno
„Narodna tiskarna“.
Naročila sprejema tudi „Narodna knjigarna“.